

WIADOMOŚCI HANDLU ZAGRANICZNEGO

*informacje
polityczno-
gospodarcze*

13 LIP 1951

ROK III

Nr. 13 (16)

1951

PODSKARBIAHANDBLIZAGRANICZNYGO

Tylko do użytku służbowego

S P I S R Z E C Z Y /ważniejsze informacje /

Polityka Narodowa Rozwoju Sił Polakistr. I

I. POLITYKA GOSPODARCZA

	str.
Związek Radziecki	Produkcja towarów masowego użytku w ZSRR 1
Albania	Państwowy budżet Albańskiej Republiki Ludowej ... 3
Chińska Republika Ludowa	Różnój handlu wewnętrznego 5
Rumunia	Przedterminowe wykonanie planu i oszczędności środków 8
Węgry	Stosunki handlowe ze Wschodem 10
Vietnam	Odbudowa gospodarki rolnej 11
Austria	Sytuacja gospodarcza Austrii 13
Francja	Handel zagraniczny 14
Niemcy Zachodnie	Program importu na czerwiec r.1951 16
Szwajcaria	Zaostrzenie kontroli eksportu szwajcarskiego 18
Szwecja	Szwedzki handel zagraniczny 19
Turcja	Handel zagraniczny w pierwszym kwartale r.b. 20
Wielka Brytania	Handel zagraniczny Wielkiej Brytanii 20
Argentyna	Struktura handlu zagranicznego Argentyny w 1950 i 1951 r. 23
Japonia	Program handlu zagranicznego na 1951/52r..... 26
Kanada	Inwestycje zbrojeniowe 27
Liban	Deficyt handlu zagranicznego w I kwartale 1951r. 27
Meksyk	Handel zagraniczny Meksyku w 1950 i 1951 r. 28
Południowa Rodezja	Handel zagraniczny w 1950 r. 29
Stany Zjednoczone A.P.	Geograficzna struktura handlu zagranicznego w marcu i I kwartale r.1951 31

II. UMOWY HANDLOWE I PŁATNICZE 35

III. REGULACJA OBROTÓW HANDLOWYCH 41

IV. C I A 47

Z a ł a c z n i k i

1. Ekspansja handlu zagranicznego imperializmu amerykańskiego i Międzynarodowa Organizacja Handlowa.

2. Kryzys transportu kolejowego w Europie.

Pożyczka Narodowa Rozwoju Sił Polski

Narodowa Pożyczka Rozwoju Sił Polski jest ważnym, nawet niezmiernie ważnym wydarzeniem w dziedzinie naszej polityki gospodarczej i finansowej, w dziedzinie naszej walki o pomyślne wykonanie zadań naszego planu 6-letniego.

Każdemu, kto stykał się nieco bliżej z zagadnieniem kredytu państwowego, nasuwa się odrazu na myśl diametralna różnica, jaka istnieje między pożyczką wewnętrzną tego typu, co nasza, lub np. wszystkie podobnego rodzaju pożyczki radzieckie w latach przedwojennych i powojennych, a kredytem wewnętrznym w krajach kapitalistycznych. Instrument kredytu wewnętrznego - jak zresztą szereg innych instrumentów polityki ekonomicznej - istnieje, oczywiście, w obu ustrojach, kapitalistycznym i socjalistycznym. Ale mimo pozornych technicznych podobieństw treść samego zjawiska jest w każdym z ustrojów tych całkowicie odmienna.

W ustroju kapitalistycznym pożyczka wewnętrzna jest w ścisłym znaczeniu tych słów "operacją finansową". Poza zupełnie wyjątkowymi wypadkami wojna, klęska ogólnonarodowa itd./, kiedy rząd burżuazyjny ryzykuje odwołanie się do szerokich mas społeczeństwa bezpośrednio, licząc, że w takim niezwykłym wypadku znajdzie w nich jaki taki odgłos, normalne pożyczki wewnętrzne z reguły pokrywane są przez wielkie banki czy towarzystwa ubezpieczeń, które w ten sposób wprowadzają do swych spekulacyjnych i obliczonych na wzrastające zyski interesów pewną dozę elementu "stałości" czy "pewności". Od kalkulacji finansowej monopolów bankowych zależy więc, czy pożyczka "uda się" czy się "nie uda". Burżuazyjne ministerstwa finansów przyparte do muru koniecznościami czy to niedoboru budżetowego, czy zbrojeń, czy jakichś innych nadzwyczajnych wydatków, długo i zawile "studiują rynek", zanim dojdą do wniosku, iż projektowana pożyczka może mieć szanse powodzenia. Te "studia" - to po prostu omówienie całej sprawy z monopolami bankowymi, które stawiają, oczywiście, swoje warunki. Warunki te, rzecz prosta, dotyczą przede wszystkim jednego: wysokości oprocentowania kredytu. I zdarza się bardzo często, iż po tego rodzaju "wysondowaniu" rynku rząd kapitalistyczny dochodzi do wniosku, iż pożyczka wewnętrzna jest niemożliwa, gdyż, po prostu, za drogo będzie kosztowała. Banki w swym

dażeniu do osiągnięcia operowaniem cudzymi pieniędzmi możliwie wysokich monopolistycznych super-zysków nie godzą się na odstąpienie państwu owych cudzych pieniędzy, gdyż państwo ofiarowuje im zbyt, ich zdaniem, niskie oprocentowanie.

W całej tej operacji, we wszystkich tych "wstępnych" przygotowaniach naród nie zabiera zupełnie głosu. I nie dziwnego. Cele pożyczki wewnętrznej są dlań z reguły zupełnie odległe i naogół niezrozumiałe. Naród w krajach kapitalistycznych nie interesuje się ogólnymi zagadnieniami rozwoju gospodarczego tych krajów, ich ogólną sytuacją ekonomiczną czy finansową w danym bieżącym okresie. Kapitaliści interesują się wyłącznie własnymi, osobistymi zyskami, a klasa robotnicza - walczy o poprawę swych gospodowych warunków bytu z indywidualnymi kapitalistycznymi wyzyskiwaczami.

Jakżeż błęgunowo inaczej przedstawiają się sprawy pożyczki wewnętrznej w kraju socjalistycznym czy zmierzającym do socjalizmu... I to nie tylko dlatego, że uświadomienie wśród narodu socjalistycznego jest o tyle większe niż wśród narodu burżuazyjnego, ale bodajże przede wszystkim dlatego, że naród ten czuje na każdym kroku, co dzień, co godzina, że państwo jest jego państwem, jego "własnością", że zatem wszystko, co się tyczy interesów państwa nie jest i nie może mu być obce. Jeśli dodać do tego, że każdy człowiek, czy to w Polsce czy w jakimkolwiek innym kraju socjalistycznym lub zmierzającym do socjalizmu, co dzień, co godzina widzi na własne oczy wzrost gospodarczy swego kraju, widzi - innymi słowy - na co idą fundusze państwowe, więź między wielkimi posunięciami w zakresie finansów państwowych a prostymi ludźmi, budującymi socjalizm czy komunizm w swych krajach, staje się niezwykle ścisła. Tutaj można i należy odwoływać się wprost do najszerzszych mas o pożyczenie państwu części swych zarobków - i tu takie bezpośrednie odwołanie się musi zawsze dać rezultat pozytywny.

x

x

x

Przyspieszenie zwycięskiej realizacji planu 6-letniego przez pomyślny rezultat Narodowej Pożyczki Sił Polski będzie jeszcze jednym dowodem, iż - tak jak przed 20 laty w Związku Radzieckim - uprzemysłowienie Polski i stworzenie w niej przez to fundamentów socjalizmu dokonane będzie bez "pomocy" kredytowej zagranicy kapitalistycznej, a nawet w warunkach ostrej walki imperializmu amerykańskiego i krajów satelitów Stanów Zjednoczonych z dziełem rozwoju gospodarczego naszego kraju.

Wicepremier Minc na V plenum Komitetu Centralnego P.Z.P.R. wyraźnie i dobitnie stwierdził, iż "zainteresowani jesteśmy w stosunkach z państwami kapitalistycznymi nie

w ogóle, a tylko o tyle, o ile mogą nam te stosunki ułatwić nasz rozwój gospodarczy." Zagranica kapitalistyczna, a przede wszystkim Stany Zjednoczone swą polityką dyskryminacji, pragną nam ten rozwój gospodarczy utrudnić, ba - miały nadzieję go uniemożliwić. Już dziś, w drugim roku planu 6-letniego widać niezbicie, jak śmieszne i naiwne były ich nadzieje. Ale Narodowa Pożyczka Rozwoju Sił Polski, która przyspiesza wzrost techniczny naszego przemysłu i zmniejsza przez to potrzebę przywozu z nieprzyjaznej nam zagranicy, która uwalnia część masy towarowej z kraju dla ewentualnego zwiększenia naszego wywozu, stanowi ostateczne przekreślenie tych nadziei. Im więcej sił nasz rozwój gospodarczy czerpać będzie z wewnątrz kraju i z przyjacielskiej i koleżeńskiej współpracy z innymi krajami obozu socjalistycznego, tym prędzej przekonają się w Waszyngtonie i innych stolicach imperialistycznych, jak złudnymi były "plany", pragnące zatrzymać koło historii marnymi kombinacjami prawniczymi i niewykonywaniem zawartych umów.

--oOo--

WIADOMOŚCI POLITYCZNO GOSPODARCZE

Kraje obozu pokoju

Z W I A Z E K R A D Z I E C K I

Wzrost obrotów handlowych w ZSRR

Dnia 1 czerwca upłynęły 3 miesiące od czwartej powojennej obniżki cen artykułów spożywczych i przemysłowych w Związku Radzieckim. Obroty handlowe uległy znacznejwyżce. W marcu i kwietniu w porównaniu ze styczniem i lutym b.r. sprzedano o 28,8% więcej tłuszczów, o 32,2% wyrobów wędliniarskich oraz o 19% mięsa i cukru. Znacznie wzrósł również popyt na wszelkie towary lepszej jakości.

Wzrost sprzedaży materiałów włókienniczych wynosił 40 do 50%.

Produkcja towarów masowego użytku w Z.S.R.R.

W okresie powojennej pięcioletki produkcja tkanin bawełnianych zwiększyła się 2,4 razy, tkanin wełnianych - 2,9, obuwia skórzanego - 3,2, obuwia gumowego - 7 razy, przy czym podniósł się znacznie gatunek i asortyment towarów.

W pierwszym kwartale 1951 roku nastąpił dalszy wzrost produkcji przemysłu lekkiego i spożywczości przemysłowej, co pozwoliło na jeszcze wydatniejsze zwiększenie ilości towarów przeznaczonych dla dystrybucji wewnętrznej sieci handlowej. W ciągu pierwszych trzech miesięcy b.r. sprzedano ludności o 25% towarów przemysłowych więcej, niż w tym samym okresie roku ubiegłego.

Podstawą nieustannego wzrostu produkcji towarów masowego użytku w kraju radzieckim jest znaczne zwiększenie rezerw surowców rolniczych i rozwój oraz wyposażenie przemysłu lekkiego w nowoczesną technikę. Tak np. w roku ubiegłym globalny zbiór bawełny wynosił 3.750 tys. ton, przekraczając zadania planu 5-letniego na rok 1950 o 650 tys. ton. Obok tego fabryki przędzalnicze, tkackie i wykończalnie otrzymały w ciągu ostatnich lat tysiące nowych, o wysokiej wydajności maszyn przędzalniczych, automatycznych warsztatów tkackich i nowoczesnych agregatów, do wykończania tkanin.

Rozległe prace budowlane na wsi radzieckiej

Z nadejściem wiosny w radzieckich kołchozach i sowchozach rozwinęły się na szeroką skalę prace budowlane. W jednej tylko Marijskiej Republice Autonomicznej, leżącej w górnym biegu Wołgi, zostanie wybudowanych w bieżącym roku przeszło 4000 nowych domów mieszkalnych oraz około 10.000 innych obiektów gospodarczych i kulturalnych.

Już dziś przy pracach tych zajętych jest przeszło 6000 brygad budowlanych. Dla podniesienia kwalifikacji zawodowych robotników budowlanych, zorganizowano jednoroczny kurs dokształcający, na który uczęszczają robotnicy po godzinach pracy. Również i sowchozy przeprowadzają prace budowlane o szerokim zasięgu. Według planu państwowego w Republice Rosyjskiej robotnikom rolnym oddanych zostanie do użytku w bieżącym roku prawie 450.000 m² powierzchni mieszkaniowej. Oprócz tego, pracownicy sowchozów budują we własnym zakresie znaczną ilość domków rodzinnych. Na budowę domków rodzinnych władze radzieckie udzielają długoterminowych pożyczek, a kierownictwo sowchozów wydzierżawia swym pracownikom place budowlane, dostarcza materiałów budowlanych i udziela wszechstronnej pomocy przy budowie.

Przeobrażenie południowych stepów

Stalinowski plan przeobrażenia przyrody przewiduje nawodnienie około 1.200 tys.ha gruntu w obwodach chersońskim, zaporoskim, nikołajewskim i dniepropietrowskim /Ukraina/, przy czym na 500 tys.ha ma być zastosowane nawodnienie spływowe, na 700 tys.ha - mechaniczne. W południowych rejonach Krymu nawodni się około 300 tys.ha. Woda z Dniepru popłynie na pola 700 kołchozów, leżących w 34 rejonach.

Budowa kanałów Południowo-Ukraińskiego i Północno-Krymskiego oraz Kachowskiej Elektrowni Wodnej obejmuje szereg zadań technicznych, których rozmiary nie mają sobie równych w całej dotychczasowej polityce irygacyjnej i hydrotechnicznej. Powstanie tu ponad 1.000 wielkich urządzeń hydrotechnicznych. Zakres robót ziemnych osiągnie około 800 milionów m³, a robót betonowych i żelazo-betonowych - ponad 2,5 miliona m³. Na budowlach tych zużytkuje się 4.700 tys.m³ żwiru, 4 mil.m³ piasku i 1.800 tys.m³ kamienia tłuczonego.

Przeważająca większość robót ziemnych wykonają potężne maszyny. Budowniczowie otrzymają do dyspozycji 600 ekskawatorów, w tej liczbie około 50 ekskawatorów "kroczących" o pojemności czepaka 14 - 15 m³, znaczną ilość traktorów, samochodów i innych maszyn oraz urządzeń.

Państwowy budżet Albańskiej Republiki Ludowej

Na sesji Zgromadzenia Narodowego Albańskiej Republiki Ludowej odbyła się dyskusja nad referatem ministra finansów Abduł Kellera o projekcie budżetu państwowego na r.1951. Kellera nadmienił, że budżet na r.1950 zamknięty został nadwyżką dochodów - nadwyżka ta wyniosła 8%.

W swoich wystąpieniach posłowie podkreślili, że budżet na r.1951 jest budżetem pokoju i toruje drogę dla dalszego rozwoju albańskiej gospodarki narodowej.

Dochody budżetu na r.1951 wynoszą 9,5 mlrd. lek, wydatki 9,1 mlrd. lek, t.zn. że dochody przewyższą wydatki o 400 mlrd.lek. Dochody z państwowego sektora socjalistycznego stanowią będą w roku 1951 około 40% wszystkich dochodów budżetowych, podczas gdy w r.1950 stanowiły 31%.

Plan gospodarczy na rok 1951 przewiduje zwiększenie wydatków na budownictwo o 33% w porównaniu z rokiem ub. i produkcją przemysłową - o 49,6%.

Budżet przewiduje wydatki na dalszy rozwój gospodarki narodowej w sumie 3.607 mil.lek w porównaniu z 2.252 mil. w r.1950, co wyniesie 40% wydatków budżetowych w porównaniu z 34,8% w roku ubiegłym. Na wydatki na cele socjalno-kulturalne preliminowano 16,7% budżetu t.j. około 600 mil.lek więcej niż w roku 1950.

Przewodniczący Generalnej Rady Związków Zawodowych w Albanii Gogo Nuszi podkreślił, że budżet na rok 1951 przewiduje wydatki na ubezpieczenie socjalne w wysokości ponad 166 mil.lek t.j. o 50 mil.lek więcej niż w roku ub.

Minister rolnictwa Hias Reka oświadczył, że inwestycje rolne wzrosną o 24%, w porównaniu z rokiem ub. 33 mil.lek oddano do dyspozycji władz terenowych w celu przeprowadzenia robót melioracyjnych i nawadniających. Poza tym państwo udzieli chłopom długoterminowych pożyczek. Należy zauważyć, że już w okresie siewów wiosennych udzielono biednym i średniorolnym chłopom pożyczek na sumę 40,7 mil.lek.

Minister przemysłu Adil Czarczani podkreślił, że budżet na r. 1951 przewiduje inwestycje przemysłowe w wysokości 1.264 mil.lek to jest o 51,54% więcej niż w r.1950. Duża część inwestycji przeznaczona jest na zakończenie budowy głównych obiektów przemysłowych państwa.

W roku bieżącym produkcja szeregu gałęzi przemysłowych zostanie znacznie podwyższona w porównaniu z rokiem

1951. Tak np. produkcja obuwia wzrosła o 125%, artykułów mącznych - 200%, materiałów budowlanych - 20%, mydła - o 220%, ropy naftowej - o 19% itd.

Posel Lija Kełyczi wskazał, że budżet przewiduje dziesięciokrotne zwiększenie robót budowlanych w porównaniu z r.1938 i dwukrotne w porównaniu z r.1948.

Minister handlu Kitero Ngzeła podkreślił w swoim wystąpieniu, że na skutek wzrostu wydajności pracy przemysłu i gospodarstw rolnych oraz dzięki dużej pomocy ZSRR i krajów demokracji ludowej znacznie powiększył się w tym roku ilość towarów w porównaniu z r.1950. Obrót towarów w handlu państwowym i spółdzielczym przewyższy poziom r.1950 o 14,29%. W roku 1951 sprzedane będzie więcej towarów niż w roku ub.: cukru - o 20,7%, makaronu - o 41%, mięsa - o 24%, tłuszczów - o 17%, tkanin bawełnianych - o 19% itd.

Narodowe Zgromadzenie przyjęło jednogłośnie ustawę o państwowym budżecie Albańskiej Republiki Ludowej na rok 1951

Fermy hodowlane

Idąc za przykładem kołchozów radzieckich albańskie spółdzielnie produkcyjne rozpoczęły w roku bieżącym urządzenie specjalnych ferm hodowli bydła. Fermy te przyczynią się w wielkim stopniu do podniesienia stanu liczebnego bydła w spółdzielniach produkcyjnych i polepszą jego jakość. Wiele spółdzielni produkcyjnych planuje w bieżącym roku zwiększenie ilości krów o przeszło 200%, owiec o przeszło 80%, a świń o ponad 40%. Rząd albański udziela spółdzielniom produkcyjnym znacznych kredytów na urządzenie ferm hodowli bydła. W roku bieżącym przyznano już o 3.065.000 leków więcej niż w roku ub. Część tych kredytów została przyznana w formie traktorów, zwierząt pociągowych i innych. Oprócz tego rolnikom udzielono pomocy przez dostawę ziarna siewnego i nawozów sztucznych.

B U Ł G A R I A

Rozwój przemysłu lekkiego

Zniesienie systemu kartkowego w Bułgarii, spowodowało polepszenie jakości towarów powszechnego użytku i zwiększenie ich asortymentu. Plan produkcji tkanin bawełnianych wykonano w I kwartale w 110%, płótna - w 126%. W kwietniu zapoczątkowana została produkcja nowych gatunków tkanin w zakładach włókienniczych "Marica" i "Tundze" im. Wyłko Czerwenkowa.

Przemysł odzieżowy i obuwiowy wypuszcza dziesiątki nowych fasonów gotowej odzieży, obuwia i wyrobów trykotowych. W celu zapoznania się z życzeniami konsumentów, z inicjatywy Min.Handlu Wewnętrznego i Min.Przemysłu została zorganizowana w Sofii wystawa, na której demonstrowane były ostatnie wzory tkanin, wyprodukowane przez bułgarski przemysł włókienniczy, oraz setki nowych fasonów odzieży damskiej, męskiej i dziecięcej, obuwia i bielizny.

Sukcesy spółdzielczości

Do Bułgarskiego Centralnego Związku Spółdzielni /C.K.S./ należy obecnie ponad 3.500 spółdzielni wiejskich i 75 miejskich, liczących 1.300 tysięcy członków.

Głównym zadaniem C.K.S. jest zaopatrzenie ludności w towary przemysłowe, skup produktów rolnych i surowców, jak również ich przetwórstwo

C H I Ń S K A R E P U B L I K A L U D O W A

Rozwój handlu wewnętrznego

Gazeta "Zemninżibao" donosi, że wprowadzenie w Chinach jednolitego systemu pieniężnego stwarza pomyślne warunki dla rozwoju przemysłu i rolnictwa zarówno w Chinach Północno-Wschodnich, jak i w całym kraju, oraz dla wymiany towarowej między poszczególnymi okręgami Chin.

Departament Handlu Chin Północno-Wschodnich zawarł za pośrednictwem Ministerstwa Handlu umowy z licznymi przedsiębiorstwami państwowymi. W związku z tymi umowami z Chin Północno-Wschodnich wywieziono do innych okręgów kraju ponad 1 milion ton różnych towarów, wyprodukowanych przez państwowe przedsiębiorstwa przemysłowe, w tym wyroby metalowe, chemikalia, instrumenty, towary elektryczne i inne wyroby przemysłowe, oraz produkty rolnicze. Pierwsza partia tych towarów została już skierowana do miejsc przeznaczenia kolejami i drogami wodnymi. Wartość tych towarów wyniosła kilkaset miliardów yuanów.

Chiny Północno-Wschodnie otrzymają różne towary na sumę dziesiątków miliardów yuanów w tym: daktyle, rodzynki, białe pieprz, owoce, greckie orzechy, banany, cukier, wyroby trzcinowe i bambusowe oraz inne towary.

Wzrost ilości spółdzielni spożywców

Jak donosi pismo "Shanghai News" w południowej części prowincji An-chu-ej zorganizowano 322 spółdzielnie spożywców skupiających 573 tys.osób, co stanowi 1/7 część

całej ludności tej prowincji. W porównaniu z wrześniem roku 1950 ilość spółdzielni wzrosła o 23,4%, a ilość członków - o 91,3%.

W ciągu sześciu miesięcy - od października r.1950 do marca r.1951 - członkom spółdzielni sprzedano ponad 907,5 tys.kg ryżu oraz dużą ilość soli, nafty, tkanin i innych artykułów masowego użytku. W ten sposób zlikwidowana została eksploatacja chłopów przez pośredników, dzięki czemu chłopci zaoszczędzili 850 mil. yuanów.

Spółdzielnie występują również w charakterze organizacji skupu. W ciągu wymienionych 6 miesięcy spółdzielnie zakupiły u swoich członków 66.830 par obuwia, 264,9 tys.kg bambusu oraz innych towarów na ogólną sumę 6,8 mil. yuanów.

Reforma rolna

Gazeta "Chunaizibao" podała do wiadomości, że w ciągu ubiegłego roku i wiosny roku bieżącego przeprowadzono reformę rolną w 70 rejonach prowincji Chunai, posiadających 27 milionów ludności. Prowincja ta składa się z 87 rejonów o zaludnieniu ogólnym 31 milionów mieszkańców.

W chwili obecnej reforma rolna przeprowadzana jest w ostatnich rejonach prowincji i zakończy się prawdopodobnie na początku siewów.

Jak donosi gazeta "Czancianzibao" w wielu rejonach centralnych i południowych Chin, zamieszkałych przez 60 mil.ludności zakończono również przeprowadzania reformy rolnej. Rozdzielono już 50% całego obszaru ziemi centralnych i południowych Chin pomiędzy chłopów.

Centralny rząd ludowy udzielił chłopom w roku bieżącym pożyczki na ogólną sumę 306 mil.yuanów na rozwinięcie produkcji rolnej i przemysłu rybnego.

Komitet Wojskowo-Administracyjny centralnych i południowych Chin pożyczył chłopom z zapasów państwowych 230 mil.kg ziarna.

Według komunikatów gazety "Czencianribao" w 4.651 sjanach /jednostka administracyjna, która składa się z kilku wiosek/ prowincji Czencjan zakończono już reformę rolną. W okresie przeprowadzania jej w rejonie Cjasina skonfiskowano obszarnikom 110 tys.ha ziemi, która została rozdzielona między bezrolnych i małorolnych chłopów. W powiecie Chansjan ponad 43.900 ubogich gospodarzy otrzymało ponad 11.700 ha ziemi, setki sztuk bydła pociągowego, ponad 258 tys. rozmaitych narzędzi rolniczych i ponad 1.235 ton zboża.

W prowincji Czesien reforma rolna objęła 93% całej ziemi uprawnej, zamieszkałej przez 87,4% ludności wiejskiej tej prowincji.

Gazeta "Czusiczrunbao" donosi o szybkim dokonaniu reformy rolnej w 686 wsiach rejonu Sjanjan w prowincji Szensi. Według tymczasowych danych ogólna powierzchnia skonfiskowanej ziemi obszarników wynosi 63,6 tys. ha. Ziemia ta została rozdzielona pomiędzy 125.734 rodziny bezrolnych i małorolnych chłopów.

Prócz tego skonfiskowano obszarnikom i przekazano chłopom 9.245 sztuk bydła rogatego, ponad 370 tys. narzędzi rolniczych, 80 tys. budynków, 576 tys. kg zboża, ponad 33,6 tys. kg bawełny. Wszystkie zadłużenia chłopów w stosunku do obszarników zostały anulowane.

Po przeprowadzeniu reformy rolnej ilość członków Związku Chłopskiego osiągnęła w tym rejonie liczbę 531.697 ludzi.

C Z E C H O S Ł O W A C J A

Plan majowy w przemyśle wykonany w 100,1%

Plan majowy w przemyśle wykonany został w 100,1%. Przemysł ciężki wykonał plan w 97,1%, przemysł lekki w 103,8%, przemysł spożywczy w 100,2%. Produkcja przemysłowa wzrosła w porównaniu do maja ubiegłego roku o 9,4%, a mianowicie w przemyśle ciężkim do 100,8%, w przemyśle lekkim do 102,2%, w spożywczym do 99,9%

1.400.000 osób zwiedziło Międzynarodowe Targi Praskie

Tegoroczne Międzynarodowe Targi Praskie, które odbyły się w dniach od 20.5. do 5.6.b.r., zorganizowane przy udziale wielkich wystawców: ZSRR, Chińskiej Republiki Ludowej, państw demokracji ludowej i NRD stały się radosnym przeglądem osiągnięć i siły obozu pokoju. Przebieg ich obserwowały z zainteresowaniem nie tylko masy pracujące Czechosłowacji, ale również ludzie pracy innych państw ludowo-demokratycznych. Ogółem Targi obejrzało 1.400.000 osób, które przyjechały ze wszystkich miast Republiki. Takiej frekwencji jeszcze dotychczas nie notowano.

KOREAŃSKA REPUBLIKA LUDOWO - DEMOKRATYCZNA

Cyniczna wypowiedź "Journal of Commerce"

Gazeta "Journal of Commerce", organ monopolistycznych kół USA, oświadcza cynicznie, że w amerykańskiej

polityce w stosunku do Korei dużą rolę odgrywają koreańskie złoża wolframu, w eksploatacji których są zainteresowani przemysłowcy amerykańscy. Gazeta podaje, że oficjalni przedstawiciele U.S.A., rozpatrując zagadnienie ewentualnego zaprzestania działań wzdłuż 38 równoleżnika, myślą o "wielkich kopalniach wolframu na Korei". W chwili obecnej kopalnie te znajdują się za liniami amerykańskimi, na północ od 38 równoleżnika. Głównym celem USA jest rozpoczęcie eksploatacji tych kopalń, gdyż wolfram jest jednym z 2-ch lub 3-ch towarów deficytowych i jest niezbędny dla produkcji stali wysokogatunkowej.

R U M U N I A

Przedterminowe wykonanie planu i oszczędności środków

Inicjatywa robotników bukaresztańskiej fabryki budowy maszyn im. "23 Sierpnia", którzy zobowiązali się wykonać plan I półrocza do 15 czerwca, podjęta została przez zespoły większości przedsiębiorstw Rumunii. Robotnicy Raszyckiego Kombinatoru zatrudnieni przy produkcji stali specjalnych wykonali plan sześciomiesięczny 26 maja; obecnie realizują już plan lipcowy.

Hutnik Marian Bunia wytopił ponad plan 54 ton stali. Hutnicy Kombinatoru zaoszczędzili dla państwa 7 mil. lei za okres 4 miesięcy.

Zespół tartaku w osadzie Darna Ariine wykonał program półroczny; robotnicy pozostałych tartaków w tym rejonie wykonali plan sześcioletni w 95,98%.

Zobowiązania lipcowe realizuje już zespół kotłowni bukaresztańskiej fabryki "Wulkan". W ciągu ostatnich 2-ch dekad robotnicy tej fabryki zaoszczędzili dla państwa 760 lei dzięki podniesieniu wydajności pracy i zaoszczędzeniu materiałów.

O przedterminowe wykonanie planu półrocznego walczą skutecznie robotnicy fabryki "Sowrom-traktor" w m. Stalin, fabryki "Dynamo" w Bukareszcie i szereg innych przedsiębiorstw w kraju.

W zakładach przemysłowych Rumunii przystąpiono do realizacji wielkich oszczędności.

W r.b. zespół Raszyckiego Kombinatoru Hutniczego dał 15 tys. ton żeliwa, stali i walcówki ponad plan. Robotnicy bukaresztańskiej fabryki "Republika" wykonali ponad plan 12 wielkich transformatorów i 130 motorów elektrycznych. Robotnicy fabryki "Temilia" w m. Stalin w ciągu 4-ch miesięcy dali 1,5 tys. ton cementu ponad plan. Zespół tartaczny "Ipeił" w rejonie ogorcheja dał dodatkowo masy drzewnej na sumę 4 mil. lei.

Za przykładem przodujących robotników Związku Radzieckiego powstało w przedsiębiorstwach rumuńskich dążenie do otwierania osobistych rachunków oszczędności.

Przodownicy oddziału produkcji martenowskiej Raszyckiego Kombinatu Hutniczego - Ion Garsz, George Negru, Jakob Nikolaie jako pierwsi w państwie otworzyli osobiste rachunki oszczędności. W chwili obecnej rachunki takie posiadają już tysiące robotników rumuńskich.

W roku bieżącym bułgarskie masy pracujące zaoszczędziły ponad 1 miliard leji, robotnicy obwodu stałinowskiego - 246 milionów leji, robotnicy Raszycy - 130 milionów leji, robotnicy obwodu Bakeu - 150 milionów leji i t.d.

Rozwój transportu kolejowego

Gazeta "Sicanteia" opublikowała artykuł dyrektora Departamentu Kolei A. Augustina p.t. "Transport kolejowy w planie 5-letnim".

Rumuński transport kolejowy - jak podaje artykuł - został bardzo zniszczony w ciągu drugiej wojny światowej. Przy końcu wojny transport towarowy spadł w porównaniu z rokiem 1938 o 21,5%, transport osobowy - o 45,5%, średnia ładowność wagonów na dobę - o 36,5%.

Po wojnie masy pracujące Rumunii przystąpiły z zapałem do odbudowy transportu kolejowego. Wybudowane zostały nowe dodatkowe linie bezpośrednie: Bukareszt - Rosior de Vede - Craiova, Bumbesti - Livereni - Tuerei - Tecuci, Teluci - Viseu, Cetslaci - Snagor.

Stworzono szereg nowych warsztatów kolejowych, rozbudowano już istniejące. W roku 1950, w porównaniu z rokiem 1938, transport osobowy wzrósł w pasażero-kilometrach o 39%, transport zaś towarów w tona-kilometrach - o 21,25%, ruch wagonów towarowych wzrósł o 46,4%. Średni przebieg przewozów pasażerskich w ciągu doby wzrósł o 85%, towarowych o 99%. Przeciętne załadowanie wagonów w ciągu doby wzrosło o 34%, szybkość pociągów towarowych o 10%.

Dawniej średni przebieg przewozu w ciągu doby nie przewyższał 300 km, obecnie setki maszynistów osiągają 500 km. Maszynista Wasile Merguce osiągnął ponad 600 km średniego przebiegu przewozu na dobę.

Przebieg parowozu bez przemywania kotła wynosił poprzednio nie więcej niż 3 - 4 tys.km., obecnie liczni maszyniści osiągają 30 - 40 tys.km. i więcej.

Plan transportu towarów w roku 1950 wykonany został w 111,3%, transportu pasażerów - 121,6%. Przedsiębiorstwa

przemysłowe podległe Departamentowi Kolei przekroczyły wykonanie swoich planów produkcyjnych o 10%.

Wszystkie te osiągnięcia były możliwe dzięki bohaterskiej pracy kolejarzy rumuńskich, bezinteresownej pomocy Związku Radzieckiego, zastosowanie radzieckich metod pracy i socjalistycznego współzawodnictwa pracy rozwijającego się na rumuńskich liniach kolejowych. Plan pięcioletni stawia przed pracownikami kolejowymi zadanie powiększenia przewozu pasażerów w r.1955 w porównaniu do r.1950 o 36%, przewozu zaś towarów - o 62%.

Tabor kolejowy otrzyma w ciągu 5 lat 7.750 czterosiłowych wagonów towarowych i 2.000 dwusilowych, 400 czterosilowych wagonów pasażerskich itd. Zelektryfikowana zostanie kolejowa linia Cympina - Stalin.

W E G R Y

Stosunki handlowe ze Wschodem.

Zwiększenie produkcji przemysłowej i produkcji rolnej stworzyło pomyślne warunki dla zwiększenia eksportu i importu. Oprócz wzrostu wymiany handlowej ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej, Węgry zacieśniają stosunki gospodarcze z krajami Bliskiego, Środkowego i Dalekiego Wschodu. Kraje te rozwijając swój przemysł oraz przeprowadzając mechanizację rolnictwa, okazują wielkie zainteresowanie produkcją węgierską. Z roku na rok zacieśniają się stosunki handlowe Węgier z Egiptem. Węgry wywożą do Egiptu: Wyroby przemysłu tekstylnego i elektrotechnicznego, urządzenia maszynowe, wyroby chemiczne, wyroby szklane, traktory, młocarnie, lokomotywy, wagony i samochody.

W roku 1950 podwyższyły się obroty handlowe z Syrią i Libanem. Węgry powiększyły swe dostawy materiałów tekstylnych, budowlanych, wyrobów szklanych i elektrotechnicznych. Syria i Liban interesują się bardzo węgierskimi maszynami rolniczymi. Towary z tych krajów są przewożone statkami węgierskimi. Zacieśnienie stosunków handlowych z Syrią i Libanem daje Węgrom możliwość uczestniczenia w targach i wystawach handlowych, organizowanych przez te kraje.

Umowa handlowa zawarta między Węgrami i Pakistanem na jesieni 1950 r., rozszerza znacznie wzajemne obroty towarowe. W Pakistanie wzrasta stale popyt na towary węgierskie a w szczególności na: aparaty rentgenowskie, elektryczne oświetlenia, maszyny dla przemysłu tekstylnego, maszyny do wyrobu kiełbas, różne narzędzia, maszyny rolnicze i traktory.

Tak samo i Indie przejawiają wielkie zainteresowanie wyrobami węgierskiego przemysłu elektrotechnicznego,

maszynowego i maszyny rolnicze. Popyt na części wymienne do maszyn tekstylnych jest obecnie tak duży, że Węgry mogą go pokryć tylko częściowo. Celem rozszerzenia stosunków handlowych z Indiami i Pakistanem, Węgry utworzyły w tych krajach swoje przedstawicielstwa handlowe, których zadaniem będzie nawiązanie stosunków z eksportowymi firmami tych krajów.

Wzrost obrotów handlu wewnętrznego.

Ilość sklepów państwowych na Węgrzech w ciągu roku wzrosła przeszło dwukrotnie. Obroty państwowego i spółdzielczego handlu detalicznego w I kwartale 1951 roku wzrosły o 117,9%.

V I E T N A M

Odbudowa gospodarki rolnej.

Jak donosi wietnamska agencja informacyjna w oswobodzonych niedawno rejonach Vietnamu prowadzi się intensywną odbudowę gospodarki rolnej. Wojenno-administracyjny Komitet Północnego Vietnamu, w celu okazania pomocy chłopom, wyasygnował 25 milionów piastrow na zakupy inwentarza.

W prowincji Kao - Bang gospodarka rolna była w wyniku gospodarowania francuskich okupantów bardzo zniszczona: bydło zostało wyniszczone, inwentarz rolny rozgrabiony, a chłopcy wypędzeni na roboty przymusowe, na skutek tego ziemia leżała odłogiem. Natychmiast po oswobodzeniu prowincji Kao - Bang, władze ludowe rozpracowały program odbudowy gospodarki rolnej.

W ciągu pierwszych trzech miesięcy b.r. chłopcy zakończyli kopanie kanałów nawadniających, w celu zaopatrzenia w wodę pól ryżowych. Władze miejscowe udzieliły chłopom pożyczki w wysokości 2 milionów piastrow w celu odbudowania gospodarki.

Europejskie kraje kapitalistyczne

A U S T R I A

Obroty handlu zagranicznego w kwietniu

W kwietniu Austria eksportowała towarów na sumę 781.100.000 szylingów w porównaniu z 762.800.000 szylingów. w marcu 1951 r., importowała natomiast na sumę 1.187 mil. szyl. w porównaniu z 1.208 mil. szyl. w marcu 1951 w wyniku tego ujemne saldo bilansu handlowego uległo obniżce z 445,2 milionów w marcu na 405,9 milionów w kwietniu.

Dyskryminacja w handlu z Czechosłowacją

Według doniesienia gazety "Der Abend", rząd austriacki zaprzestał nagle wydawanie licencji na eksport towarów austriackich do Czechosłowacji.

"Der Abend" podkreśla, że nastąpiło to na żądanie Stanów Zjednoczonych, dążących do zlikwidowania handlu Austrii z krajami demokracji ludowej.

Sytuacja gospodarcza Austrii

Austriacki minister handlu Kolb oświadczył, że sytuacja austriacka pod względem zaopatrzenia w surowce jest bardzo poważna mimo tego, że w ostatnim czasie zwiększyły się zapasy miedzi. W dalszym ciągu pojawia się brak podstawowych surowców tekstylnych. Zaopatrzenie Austrii w podstawowe surowce przemysłowe zostało zawarte w poniższej tabelce /kwartalne przeciętne w tonach/:

	<u>1949</u>	<u>1950</u>	<u>1951</u>
tłuszcze techniczne	4.776	5.068	5.743
bawełna	5.572	4.562	6.752
twarde włókno	2.289	3.042	6.462
wełna	2.574	2.156	1.715
kauczuk	2.233	1.984	1.747
skóra i skórki	2.082	1.626	363
metale kolorowe	4.910	4.631	4.527
surowce chemiczne	7.440	11.300	6.057
chemikalia	21.943	31.628	34.389

- 14 -

W końcu marca 1951 ogólna wartość kredytów udzielonych przez banki austriackie wynosiła 11.880 mil. szylingów, to znaczy około 1.200 mil. szylingów więcej aniżeli w końcu roku 1950. Na przemysł przypadało z tego 5.710 mil. szylingów, łącznie z 2.590 mil. szylingów pożyczki na inwestycje. W czerwcu odbyły się konferencje między przedstawicielami austriackimi i zachodnio-niemieckimi na których omawiano problemy związane z dostawami austriackiego prądu do Zachodnich Niemiec.

D A N I A

Fiasco pożyczki wojennej w Danii

Rząd duński wypuścił nową pożyczkę wojenną na sumę 75 mil. kor. duń. Ludność Danii występując jednak przeciwko polityce zbrojeniowej, prowadzonej przez rząd, nie chce nabywać obligacji tej pożyczki.

Gazeta "Kristeligt Dagblad" pisze w sprawie pożyczki: "następuje: "Nowa pożyczka państwowa nie miała powodzenia. Po upływie terminu subskrypcji stało się wiadomym, że zjednoczone banki duńskie, które dały ministerstwu finansów gwarancję na pokrycie pożyczki, będą zmuszone same dostarczyć większą część potrzebnych pieniędzy".

F I N L A N D I A

Wzrost zysków monopolii w Finlandii

Równolegle z postępującą pauperyzacją mas pracujących wzrastają zyski monopolistów fińskich.

Gazeta "Vanasa Sana" opublikowała dane o wzroście zysków niektórych wielkich towarzystw akcyjnych. Zgodnie z tymi danymi w 1950 roku zyski towarzystwa "Suomen Triko", powiększyły się w porównaniu do 1949 r. /%/%/ o 24, "Kiumi" - o 27, "A. Alstrem" - o 32, "Stremburg" - o 46 i "Kajani" - o 270.

F R A N C J A

Francuski handel zagraniczny

Podczas gdy francuski bilans handlowy utrzymywał się od połowy roku 1950 na poziomie wyrównanym, lub też czynnym, poraż pierwszy w maju wykazał on nadwyżkę importu.

Zmianę tę należy przypisać wzmożonemu importowi

surowców zagranicznych, jak również spadkowi francuskiego eksportu surowców, półfabrykatów oraz produktów spożywczych, przy czym spadek ten ma swe główne źródło w zaostrzonej przez władze kontroli wywozu. Na skutek tego francuski bilans handlowy zamyka się w maju nadwyżką importu wysokości 25,1 mld.frf., podczas gdy w kwietniu saldo bierne wynosiło jedynie 2,4 mld.frf., zaś w marcu osiągnięto nadwyżkę eksportu w wysokości 2,3 mld.frf.

Ogólny import wzrósł mianowicie w maju do 140,1 mld.frf., w kwietniu wynosił natomiast 133,6 mld.frf., z czego na import z krajów zagranicznych przypadało 112,0 /104,3/ mld.frf., zaś na import z własnych zamorskich obszarów 28,1 /29,3/ mld.frf. Ogólny eksport spadł do 115 /131,2/ mld.frf. Na eksport do krajów zagranicznych przypada z tego 76,3 /87,7/ mld.frf., zaś na dostawy do własnych kolonii 38,7 /16,6/ mld.frf. Pokrycie importu eksportem spadło wyraźnie do 68,1 /84,3%.

Podczas pięciu pierwszych miesięcy 1951 r. ogólny import francuski osiągnął 17,69 /w zeszłorocznym okresie porównawczym 16,99/ mil.ton wartości 617,5 /450,5/ mld.frf. z czego na import z zagranicy przypada 484,4 /339,8/ mld.frf., zaś na import z własnego obszaru kolonialnego 133,1 /110,7/ mld.frf.

Ogólny eksport wzrósł do 16,47 /12,03/ mil.ton wartości 603,4 /389,2/ mld.frf. w czym zagranica uczestniczy sumą 403,3 /245,1/ mld.frf., zaś własne kolonie sumą 200,1 /144,1/ mld.frf. Bilans handlowy zamyka się zatem saldem ujemnym wysokości 14,1 /61,3/ mld.frf.

Co się dotyczy wymiany towarowej z zagranicą, z wyeliminowaniem własnych obszarów zamorskich, to nastąpiło tu obniżenie nadwyżki importu do 81,2 /94,7/ mld.frf.

H O L A N D I A

Deficyt budżetowy Holandii

Jak donoszą gazety holenderskie, minister finansów oświadczył w parlamencie, że na skutek wydatków na cele wojenne w budżecie na rok bieżący powstał deficyt w sumie 785 mil.guldenów. Minister zaznaczył, że rząd przewiduje pokrycie deficytu drogą zwiększenia rozmaitych podatków, co da 530 - 580 mil.guldenów. Poza tym ogranicza się sumy przeznaczone na ubezpieczenia socjalne, oświatę, transport i t.p.

Nacisk Ameryki na Holandię

Gazeta "De Waarheid" powołując się na doniesienie haskiego korespondenta gazety "New York Times" podaje, że "rząd amerykański uważa, że dwukrotne zwiększenie wydatków

wojennych w Holandii jest niewystarczające. Równocześnie -
nisze dalej gazeta - przedstawiciel rządu holenderskiego
oświadczył, że wyasygnowane kredyty na cele wojenne w wyso-
kości 1.5 mld. guldenu stanowią maksimum wysiłku. Stany
Zjednoczone żądają jednak od rządu holenderskiego "zwięk-
szenia wydatków na armię i flotę wojenną.

N I E M C Y Z A C H O D N I E

Program importu na czerwiec 1951 r.

Zachodnio-niemiecka komisja dla spraw importu, zgod-
nie z programem importowym opracowanym przez t.zw. Ograni-
zację Europejskiej Współpracy Gospodarczej dla Niemiec
Zachodnich na czerwiec b.r. - zezwoliła na wwieszenie
w czerwcu r. 1951 towarów na ogólną sumę \$ 10.230 tys.,
w tym artykułów spożywczych i rolnych - za \$ 5.400 tys.
wyrobów przemysłowych i surowców - za \$ 4.830 tys.

Do pierwszej grupy należą towary importowane z Danii:
ser - \$ 1.500 tys., masło śmietankowe - \$ 1.000 tys., bite
świnie - \$ 500 tys., kiszki - \$ 450 tys., sadło - \$ 300 tys.,
śledzie - \$ 100 tys., świeże ryby morskie - \$ 100 tys.,
węgorze - \$ 60 tys., konserwy rybne - \$ 20 tys., ryby
słodkowodne - \$ 10 tys., solony kawior - \$ 10 tys.

Do drugiej grupy towarów należą: z Jugosławii: miedź
- \$ 1.500 tys., z USA miedź, złom miedziany i stopy miedzi
- \$ 1.500 tys., z Chile siarka - \$ 200 tys., z Egiptu -
\$ 120 tys.

Poważniejszymi artykułami w grupie towarów przemysło-
wych będą tekstylia, których import będzie dokonywany z
Anglii, Szwajcarii, Holandii, Belgii, Włoch, Austrii i
Szwecji.

Import surowców strategicznych oraz żywności

Zachodnio-niemiecki komitet importowy wydał dnia
23 maja pozwolenie na import towarów na sumę ponad 31 mln.
dolarów w celu uzupełnienia zapasów surowców strategicz-
nych.

Do towarów przemysłowych, które można importować
należą: z USA celuloza - na sumę \$ 2.500 tys., platyna -
\$ 300 tys., rudy wolframu - \$ 300 tys., cynku - \$ 200 tys.,
kadmu - \$ 150 tys., niklu - \$ 100 tys., z Boliwii i Peru
rudy wolframu - \$ 300 tys. z Birmy i Thailandu rudy wol-
framu - \$ 200 tys. z Meksyku rudy cynku - \$ 200 tys. z
Egiptu bawełna - \$ 4.800 tys. z Argentyny bawełna - \$ 2550
tys. z Iranu bawełna - \$ 1.000 tys. z Finlandii masa
papiernicza - \$ 1.040 tys.

Do artykułów żywnościowych, które wolno jest impor-
tować należą: Argentyna - mąka pszenna - \$ 500 tys.,

jarzyny - \$ 500 tys., Dania - masło śmietankowe - \$ 1.050 tys., ser - \$ 100 tys., słonina - \$ 250 tys., ryby morskie - \$ 120 tys., świeże śledzie - \$ 100 tys., Holandia - ser - \$ 1.500 tys., masło śmietankowe - \$ 1.000 tys., słonina - \$ 400 tys., cukier - \$ 400 tys., Czechosłowacja - jaja - \$ 310 tys., owoce - \$ 130 tys., Bułgaria - jaja - \$ 800 tys., Francja - kartofle - \$ 500 tys., owoce - \$ 300 tys., jarzyny - \$ 250 tys.

Ciężkie położenie rolnictwa

Agencja A.D.N. donosi z Bonn, że poseł komunistyczny Otto Nibergal podczas wystąpienia swego w związku z debatą nad budżetem ministerstwa aprowizacji, oświadczył w parlamencie: "od czasu wprowadzenia nowej waluty, zadłużenie rolnictwa zachodnio-niemieckiego doszło do 3,5 mld. marek! Nibergal stwierdził, że prowadzona przez Adenauera polityka remilitaryzacji i dostosowania do tego polityki handlu zagranicznego jest przyczyną ciężkiego położenia rolnictwa w Niemczech Zachodnich.

Otto Nibergal powiedział: "Na tych setkach tysięcy hektarów ziemi ornej i łąk, które były swego czasu skonfiskowane przez rząd hitlerowski na lotniska i poligony rozlokowały się obecnie wojska okupacyjne. W ostatnich miesiącach władze okupacyjne skonfiskowały na podobne przygotowania wojenne jeszcze 137 tys. ha ziemi uprawnej".

Chłopi zachodnio-niemieccy liczyli, że przywóz warzyw i owoców nie przekroczy 250 tys. ton, w rzeczywistości jednak wskutek polityki "ministra" gospodarki Erharda, importowano pod przymusem 1.592 tys. ton owoców i warzyw. W związku z tym chłopi nie mogli sprzedać swoich produktów na rynkach miejskich. W związku z masową ucieczką chłopów z wsi zachodnio-niemieckich do miast, Otto Nibergal wskazał na to, że w okresie ostatnich dwóch lat niezwykle niskie zarobki wypędziły ze wsi do miast przemysłowych ponad 283 tys. robotników rolnych. Stan ten trwa nadal.

"Zmiana sytuacji w rolnictwie - zaznaczył dalej Otto Nibergal - może nastąpić tylko w wypadku stanowczego wyrzeczenia się polityki przygotowań wojennych, prowadzonej przez "rząd w Bonn". Jedynie ogólnoniemiecka, niezależna polityka ekonomiczna może zapewnić wyjście z tego ciężkiego położenia zarówno chłopom jak i ludności miast. Wyjście to może nastąpić tylko w wyniku zespolenia całych sił narodu niemieckiego do walki o zawarcie traktatu pokojowego jeszcze w 1951 roku oraz drogą odwołania wszystkich wojsk okupacyjnych, a tym samym usunięcia panowania okupantów amerykańskich".

N O R W E G I A

Wzrost cen w Norwegii

Departament cen doniósł oficjalnie, że w ciągu najbliższych dni wprowadzone zostaną w Norwegii nowe, podwyższone ceny opału; ceny te wzrosną przeciętnie o 30%.

Zyski towarzystw akcyjnych i przedsiębiorstw w Norwegii

Gazeta "Friheten" opublikował informacje i wzroście zysków towarzystw akcyjnych i przedsiębiorstw w Norwegii w 1950 roku.

Wielorybnicze towarzystwo akcyjne "Norge" osiągnęło 940-tys.kor.norw. czystego zysku, towarzystwo okrętowe "Den norske Amerika-linie" 5,7 mln.kr.n., towarzystwo akcyjne "Di norske Olefabrikke" ściśle współpracujące z angielskim trustem "Unilever" - 8,5 mln.kor.n. /w 1949 roku zyski tego towarzystwa wynosiły 5 4 mln.kor.norw./. Właściciele fabryk celulozy w Grecker osiągnęli w 1950 r. 3,8 mln. kor.norw. zysków netto, podczas gdy w roku poprzednim wynosiły one 2,6 mln.kor.norw.

S Z W A J C A R I A

Zaostrzenie kontroli eksportu szwajcarskiego

Wobec wzmagającego się ostatnio niedoboru surowców, rada związkowa objęła niektóre produkty deficytowe przepisami o obowiązku uzyskiwania pozwoleń wywozu, opierając się na uchwale z 14.X.1933 r. o zarządzeniach gospodarczych w stosunku do zagranicy oraz na uchwałach z 12 maja i 11 grudnia 1950 r., jak również z 2 marca 1951 r. o ograniczeniu, względnie nadzorowaniu eksportu. Sytuacja międzynarodowa wymaga dla zabezpieczenia zaopatrywania w surowce oraz inne ważne towary - poddania większej liczbie dalszych towarów postępowaniu w sprawie pozwoleń wywozu. W ten sposób umożliwi się w razie konieczności postawienie eksportu w służbę importu. Rada związkowa stworzyła ramy dla takiej rozszerzonej kontroli eksportu uchwałą z 18 czerwca o nadzorowaniu eksportu artykułów pierwszej potrzeby, opierającą się na uchwale zgromadzenia związkowego z 26 kwietnia 1951 r. o zarządzeniach zabezpieczenia zaopatrywania kraju w artykuły pierwszej potrzeby.

Uchwała rady związkowej upoważnia departament gospodarki narodowej z jednej strony do oznaczania takich towarów, których eksport dopuszczalny jest jedynie za wyjątkowym pozwoleniem, z drugiej zaś strony do zadecydowania, dla których towarów wymagane jest do eksportu okazanie

zaświadczenia o pochodzeniu szwajcarskim. To ostatnie zarządzenie ma przede wszystkim na celu uniemożliwienie eksportu importowanych towarów w niezmienionym stanie, a to z uwagi na trudności sprowadzania poszczególnych materiałów z zagranicy. Departament gospodarki narodowej wydał również w dniu 18 czerwca zarządzenie o kontroli eksportu artykułów pierwszej potrzeby z wyszczególnieniem towarów, podlegających pozwoleniom wywozu w listach, obejmujących również towary w ten sposób reglamentowane na podstawie poprzednich uchwał rady związkowej. Nastąpiło także ujednolicenie w udzielaniu pozwoleń wywozu, które zastrzeżone zostało wyłącznie Wydziałowi handlowemu Departamentu Gospodarki Narodowej. Wyjątek stanowią pewne narkotyki i tu decyduje urząd zdrowia. Celem uproszczenia i przyspieszenia rozpatrywania podań należy je składać w urzędach, utworzonych jeszcze w 1950 r. dla wydawania zaświadczeń kontyngentowych, a które obecnie upoważnione są do wstępnego badania podań eksportowych. Nowe rozporządzenie wchodzi w życie 25 czerwca 1951 roku.

S Z W E C J A

Szwedzki handel zagraniczny

Szwedzki handel zagraniczny wykazuje niespodziewanie silne odchylenia od zeszłorocznego rozwoju, co należy przypisać w pierwszym rzędzie gwałtownemu wzrostowi importu. Import osiągnął w kwietniu br. nowy rekord pod względem wartości, sumą 788,1 /472/ mln.kr. Również eksport podniósł się i osiągnął sumę 631 /398/ mln.kr. Wzrost jego nie dotrzymuje jednak kroku rozwojowi importu, w rezultacie czego powstała znaczna nadwyżka importowa, wynosząca 156 7 /75/ mln.kr. Pierwsze cztery miesiące zamknęły się nadwyżką importową w sumie 684 /157/ mln.kr. Przyczyny silnego wzrostu szwedzkiego importu należy szukać, częściowo w międzynarodowej wyższej cen oraz w następstwach liberalizacji, jak również w zakupach mających na celu tworzenie zapasów w przemyśle i handlu. Na tworzenie zapasów wskazuje szczególnie wzrost ilości importowanych skór, wełny, bawełny oraz kauczuku. Import surowców włókienniczych i tkanin wzrósł w pierwszych czterech miesiącach br. o 326 mln.kr. w porównaniu z analogicznym okresem w roku ub. Silnie podniósł się również import olejów mineralnych. Wzrost eksportu zawdzięczać należy głównie podwyżkom cen za uszlachetnione produkty drzewne. Osiągnięto również dobre wyniki przy eksporcie maszyn, szczególnie elektrycznych.

Eksport produktów rolniczych spadł w przeciągu ostatnich czterech miesięcy o 25 mln.kr. w porównaniu z analogicznym okresem w r. ubiegłym. Dotychczas stosunek cen importu i eksportu kształtował się w kwietniu br. mniej korzystnie. Wskaźnik bowiem towarów importowych podniósł się o 13 jednostek, wskaźnik natomiast towarów eksporto-

wanych wzrósł jedynie o 12 jednostek.

T U R C J A

Handel zagraniczny w pierwszym kwartale b.r.

Według doniesień agencji France Press, turecki handel zagraniczny kształtował się w ciągu pierwszych trzech miesięcy w sposób następujący /w milionach funtów tureckich/:

	<u>Import</u> -----	<u>Eksport</u>
styczeń	71,5	87,3
luty	68,5	124,6
marzec	80,9	64,0

Przytoczone dane wskazują, że import Turcji wzrósł znacznie w końcu kwartału, podczas gdy eksport bardzo zmalał. Na skutek trudności zbytu towarów tureckich dodatnie saldo bilansu handlowego Turcji w styczniu i lutym 1951 roku stało się ujemne w marcu 1951 roku.

W pierwszym kwartale b.r. import turecki wynosił 220,9 mln.f.tureckich, eksport natomiast - 275,9 mln.f.tur.

W I E L K A B R Y T A N I A

Handel zagraniczny W.Brytanii

Eksport W.Brytanii utrzymywał się w ciągu maja na wysokim poziomie, wynosząc ^{ogółem} £ 241,1 mln. w porównaniu z rekordową cyfrą £ 241,2 mln. w miesiącu poprzednim.

Import ponownie wzrósł w ciągu miesiąca, osiągając nowy wysoki poziom £ 338,2 mln. Dało to £ 48,3 mln. ponad średnią za pierwsze 4 miesiące r.b., tak iż ogólny import za rok bieżący wynosi obecnie £ 1.497,8 mln., co stanowi 38% powyżej poziomu r.1950 w stosunku rocznym.

Przez zwiększenie się ujemnego salda z £ 70,3 mln. w kwietniu do £ 97,1 mln. w maju, niedobór za pierwsze 5 miesięcy rb. wynosi £ 401,9 mln. w porównaniu z £ 347,9 mln. za cały rok 1950.

Cyfry porównawcze wynoszą:

	1951		Pierwsze 5 miesięcy	
	kwiecień	maj ^{xx/}	1950	1951 ^{xx/}
	mln. £	mln. £	mln. £	mln. £
Eksport /f.o.b./ ^{x/}	241.2	241.1	877.5	1.095.9
Import /c.i.f./	311.5	338.2	1.041.5	1.497.8
Ujemne saldo	70.3	97.1	164.0	401.9

Wskaźnik cen importowych i eksportowych w kwietniu 1951 r.

Według danych Ministerstwa Handlu, w kwietniu 1951 roku nastąpił znaczny wzrost wskaźnika cen importowych w Anglii, podczas gdy wskaźnik cen eksportowych uległ tylko nieznacznej zmianie.

Zmiany te były w poszczególnych grupach towarów następujące /r. 1950 = 100/:

	Marzec		Kwiecień	
	1950	1951	1950	1951
<u>Wskaźnik cen importowych</u>				
wskaźnik ogólny	94	128	96	136
artykuły żywnościowe, napoje i tytoń	96	106	98	112
surowce	90	156	93	169
wyroby gotowe	97	118	97	123
<u>Wskaźnik cen eksportowych</u>				
wskaźnik ogólny	98	112	98	115
półfabrykaty i wyroby gotowe	98	112	98	114
wyroby metalowe	99	107	99	109
artykuły włókiennicze	95	123	96	128
inne wyroby gotowe	99	112	100	114

Wzrost ogólnego wskaźnika cen importowych w kwietniu o 8 punktów w porównaniu z marciem b.r. wywołany był wyższą cen surowców, żywności oraz wyrobów gotowych.

Wskaźnik importowych cen surowców wzrósł w kwietniu o 13 punktów w porównaniu z marciem b.r. przede wszystkim na skutek podwyższenia cen wełny /ostatnia wyższa cen tego towaru nie wywoła jeszcze wpływu na wskaźnik kwietniowy/. Wskaźnik dla grupy "artykuły żywnościowe, napoje i tytoń" wzrósł w tym okresie o 6 punktów, a dla grupy "wyroby gotowe" - o 5 punktów.

Zmiany wskaźnika cen eksportowych w kwietniu były mniej widoczne. Nr. wskaźnik ogólny wzrósł w kwietniu o 3

^{x/} łącznie z reeksportem

^{xx/} tymczasowe dane

punkty w porównaniu z marcem b.r., dla grupy "artykuły włókiennicze" - o 5 punktów, a dla grupy "wyroby metalowe" - zaledwie o 2 punkty.

W ten sposób stosunek cen importowych i eksportowych jest w dalszym ciągu bardzo niekorzystny dla Anglii.

WŁOCHY

Import surowców

Jak donosi agencja "Agefi", żądanie dotyczące importu surowców przemysłowych, złożone przez rząd włoski w Waszyngtonie, znacznie przewyższa ilość surowców importowanych do Włoch w 1950 roku.

Zwiększenie swoich żądań Włochy tłumaczą tym, że import ich w 1950 r. był poniżej normalnego poziomu skutkiem niekorzystnej dla Włoch koniunktury.

W doniesieniu wskazuje się, że do chwili obecnej Włochy mogły otrzymać na okres do 31 lipca b.r. zaledwie 1.500 bel bawełny i 300 ton miedzi.

Zmniejszenie zapasów surowców

Jak donosi agencja "Agefi", ogólny wskaźnik zapasów surowców we Włoszech zmniejszył się w lutym r. 1951 do 105,9 w porównaniu z 113,5 w końcu stycznia b.r. i z 136,5 przeciętnie w r. 1950 / 1938 r. = 100/.

Wskaźnik zapasów surowców mineralnych w styczniu 1951 roku spadł do 58,2 w porównaniu z lutym 1950 roku. Spadek ten nastąpił przede wszystkim na skutek wyczerpania zapasów blachy cynkowej, siarki, koksu i innych towarów. Wskaźnik towarów włókienniczych zmniejszył się odpowiednio do 98 w porównaniu z 116,8. W wyniku zmniejszenia zapasów sztucznego włókna, prasa angielska tłumaczy tak znaczne zmniejszenie zapasów surowców przede wszystkim tym, że we Włoszech brak jest środków na opłacanie importu.

Łamowskie kraje kapitalistyczne

Sprzeczności interesów anglo-amerykańskich w południowo-wschodniej Azji.

Jak donosi londyński korespondent agencji Telepress, finansiera angielska jest poważnie zaniepokojona wiadomością, że Japonia zamierza wybudować w Pakistanie, pod protektoratem Stanów Zjednoczonych, fabryki silników Diesla i motorów, oraz sprzętu dla przemysłu elektrotechnicznego.

Wiadomość ta podana 28 maja przez przewodniczącego pakistańskiej misji handlowej w Japonii, traktowana jest w Londynie jako dalszy dowód zamierzeń amerykańskich sfer handlowych wyparcia Anglii z rynków światowych i zagarnięcia ich dla siebie, działając wprost lub pośrednio, jak to ma miejsce w Pakistanie.

A R G E N T Y N A

Struktura handlu zagranicznego Argentyny w 1950 i 1951 r.

Handel zagraniczny wykazał w roku 1950 saldo dodatnie w wysokości 454 milionów pezos. Wartość importu wyniosła 5.288,1 milionów pezos, eksport natomiast 5.738,1 milionów pezos. W roku 1949 argentyński bilans handlowy miał saldo ujemne w wysokości 922,8 milionów pezos w roku 1948 zaś 647,9 milionów pezos.

Struktura handlu zagranicznego w eksporcie w ubiegłym roku przedstawiała się następująco:

	w %
plody rolnicze	82
produkty żywnościowe	14,4
leśne	2,7
górnictwo	0,4

po stronie importu pierwsze miejsce zajmowały maszyny i samochody na sumę 966,9 milionów pezos, następnie żelazo i wyroby metalowe - 746 milionów pezos, paliwa płynne i oleje - 593,5 milionów pezos i materiały tekstylne - 566,4 milionów pezos. W styczniu 1951 r. argentyński handel zagraniczny wykazał ujemne saldo w wysokości 159,8 milionów pezos przy następujących obrotach /w milionach pezos/

	styczeń 51 r.	styczeń 50 r.
import	613,1	487,4
eksport	453,3	319,6

Głównymi partnerami handlowymi argentyńskimi były /w mil. pesos/

	<u>import</u>	<u>eksport</u>
Stany Zjednoczone	119,0	132,3
Anglia	93,8	50,0
Brazylia	62,0	-
Francja	38,4	42,8
Holandia	25,4	40,4

Według prywatnych szacunków, w okresie pierwszych czterech miesięcy 1951 r., eksportowano z Argentyny w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego /w tys.ton/

	<u>I - IV.51</u>	<u>I - IV.50</u>
pszenicy	1.060	1.092
kukurydzy	9	449
siemię lniane	105	8
owsa	21	77
jęczmienia	6	46
słodyczy	13	25
kazeiny	11	9
quebracho	80	43

Ponadto wyeksportowano 42.000 ton mięsa w konserwach, 1.430.000 sztuk solonej wołowiny, 290.000 sztuk suszonej wołowiny i 339.956 ćwiartek mrożonego mięsa.

A U S T R A L I A

Dyskryminacja w handlu z Chińską Republiką Ludową.

W uzupełnieniu ogłoszonego poprzednio zakazu eksportu materiałów strategicznych do Chińskiej Republiki Ludowej, rząd australijski opublikował nową listę towarów, których nie wolno wywozić do Chin.

Na liście tej znajdują się m.in.: sprzęt radarowy, surowce dla produkcji energii atomowej, metale dla budowy samolotów, różne oleje itd.

B R A Z Y L I A

Handel zagraniczny w 1950 r.

Handel zagraniczny w roku 1950 wykazał dodatnie saldo bilansu handlowego w wysokości 4.600 milionów cruzeiros. Obrazują to niżej podane cyfry/w milionach cruzeiros/

	1950	1949
import	20.313	20.684
eksport	24.913	20.153

W ubiegłym roku wzrosła się tendencja ześrodkowania brazylijskiego eksportu na kilku produktach a zwłaszcza na: kawie, bawełnie i kakao. W II półroczu ub. roku udział tej grupy towarów w ogólnym eksporcie wynosił 79% w porównaniu z 75% w I półroczu.

Obce kapitały w Brazylii.

Wg danych Banku Brazylii, lokata obcych kapitałów w tym kraju wynosiła w 1950 r. 25.136 mln. cruzeiros t.j. o 10 mlrd. cruzeiros więcej niż w r.1949. Szczególnie zwiększyła się lokata kapitałów USA, osiągając w r.1950 17.792 mln. cruzeiros w porównaniu z 8.230 mln. cruzeiros w r.1949. Angielskie zaś inwestycje w Brazylii, przeciwnie, zmniejszyły się.

H O N G - K O N G

U.S.A. żądają wprowadzenia embargo na dostawy do Chin.

Dyplomatyczny obserwator gazety "Daily Worker" pisze w artykule p.t. "U.S.A. podejmują kroki mające na celu uchwycenie w swoje ręce handlu Hong-Kongu", że Amerykanie przedsięwzięli nowe środki zmierzające do ustanowienia ścisłej kontroli nad całym handlem pomiędzy Hong-Kongiem a Chinami. Jak widać z tego artykułu Amerykanie chcą tu wykorzystać, jako pretekst, bezprawną rezolucję O.N.Z. o nałożeniu embargo na dostawy materiałów strategicznych do Chin.

"Delegacja amerykańska w ONZ, pisze obserwator, otrzymała obecnie polecenia utworzenia t.zw. komisji kontrolnej O.N.Z., która miałaby prawo kontroli handlu zagranicznego".

Dla zabezpieczenia przeprowadzenia przez komisję polityki amerykańskiej - pisze dalej obserwator - Departament Stanu USA wysuwa amerykańskiego konsula generalnego w Hong-Kongu Waltera P. Mac Connofiego jako ewentualnego kandydata na przewodniczącego komisji. W wyniku tego posunięcia, Amerykanie mieliby możliwość prowadzenia kontroli handlu angielskiego w tym rejonie, a życie ekonomiczne Hong-Kongu byłoby całkowicie sparaliżowane.

I N D I E

Inwestycje kapitału zagranicznego

W odpowiedzi na interpelację w parlamencie, indyjski minister handlu oświadczył, że w okresie ostatnich trzech lat utworzono w kraju 88 nowych przedsiębiorstw przemysłowych przy współudziale kapitałów obcych. Ogółem kapitały inwestowane w te przedsiębiorstwa przekroczyły sumę 235 mln. rupii indyjskich, z czego 104,7 mln. Rsi. przypada na kapitały zagraniczne. Do nowo otwartych przedsiębiorstw należą fabryki

samochodów, maszyn włókienniczych, fabryki chemiczne, farmaceutyczne oraz zakłady pomocnicze dla przemysłu taśm filmowych i materiałów fotograficznych.

Minister oświadczył, że inwestycje angielskie w indyjskim przemyśle włókienniczym wynoszą 95 mln.rs.i. i że w tej gałęzi przemysłu nie ma poza tym innych kapitałów obcych.

Inwestycje zagranicznych towarzystw naftowych w Indiach wynoszą ogółem około 210 mln.rs.i. W ciągu ostatnich 2 lat produkty naftowe sprowadzane były do Indii z Iranu, z wysp Bahrein, Sumatry i z Singapuru.

I N D O N E Z J A

Handel zagraniczny w roku 1950

Według doniesień agencji France Press, import Indonezji wyniósł w r.1950 /w rupiach indonezyjskich/ - 1.526 mln. w porównaniu z 1.573 mln. w r.1949, a eksport odpowiednio 2.741 i 1.477 mln.

Głównymi pozycjami importu Indonezji w roku 1950 były: przedza bawełniana - 254 mln., tkaniny bawełniane - 188 mln., zboże - 167 mln., specjalne oleje naftowe - 105 mln.

Ważniejszymi pozycjami eksportu Indonezji w r.1950 były: kauczuk - 1.146 mln., ropa naftowa i produkty naftowe - 538 mln., kopra - 211 mln., rudy ołowiu - 185 mln. i herbata - 101 mln.

J A P O N I A

Program handlu zagranicznego na 1951/52 rok.

Wg danych prasy japońskiej, Izba Stabilizacji Gospodarczej przygotowała projekt programu japońskiego handlu zagranicznego na 1951/52 rok budżetowy. Zgodnie z tym projektem ogólny import wyniesie \$ 1.375 milionów. Najważniejszą pozycją importu Japonii jest surowiec włókienniczy, którego zamierza się importować na sumę \$ 650 mln. Na import żywności przeznaczono \$ 460 mln., następną pozycją są chemikalia. Pod względem objętości, przewidziany import w r.1951/52 wyniesie: pszenicy - 1.800 tys.ton, ryżu - 850 tys.ton, jęczmienia - 750 tys.ton, rudy żelaznej - 3.800 tys.ton, ropy naftowej - 2.552 tys.ton, węgla koksującego - 2.120 tys.ton, soli - 1.500 tys.ton, fosfatów - 1.000 tys.ton oraz bawełny - 1.750 tys.ton.

Pierwsze miejsce w eksporcie Japonii zajmą tkaniny. Ich import przewidziany jest na sumę \$ 719 mln., co, wg doniesień prasy, wyniesie około 52% ogólnego eksportu. Na drugim miejscu pod względem wagi znajdują się metale żelazne i nieżelazne /19%/, na trzecim - maszyny /8%/. Eksport stali i wyrobów stalowych wyniesie 1.100 tys.ton, siarczanu amonu - 800 tys.ton, węgla - 400 tys.ton, bawełny - 18,1 tys.

ton, tkanin bawełnianych - 1.188 mln. m., viskozowych - 183 mln.m., z bawełny krótkowłóknistej - 110 mln.m., jedwabnych - 53 mln.m., surowego jedwabiu 100 tys.bel.

K A N A D A

Inwestycje zbrojeniowe.

Inwestycje kanadyjskie obejmą w 1951 roku \$ 4.328 mln. w porównaniu z \$ 3.791 mln. w roku 1950. Największy wzrost procentowy w porównaniu z rokiem 1950 nastąpił w publicznych inwestycjach kapitałowych, które wzrosły z \$ 995 mln. do \$ 1.221 mln., to znaczy o 23%. Wzrost ten spowodowany został przede wszystkim wzmożonego tempa zbrojeń. skutkiem

Inwestycje prywatne wzrosną w porównaniu z rzeczywistymi inwestycjami ubiegłego roku o 11% - \$ 2.796 mln. do \$ 3.107 mln. Również z tej liczby znaczna część planowanych inwestycji przypada na zbrojenie. Zamiaty te ograniczone są jednak dwoma przyczynami: brakiem materiałów i redukcją kredytów inwestycyjnych. Minister finansów zmuszony był nawet przyznać, że program inwestycyjny jest nierealny i niewykonalny. Przewidywany brak stali, cementu i metali nieżelaznych uniemożliwi wykonanie poważnej części planów budownictwa mieszkaniowego. "Deficyt stalowy Kanady w r.1951 wyniósł, według dokonanych niedawno obliczeń, przez ministra handlu, 1,5 mln.ton, to znaczy prawie 30% "teoretycznego" zapotrzebowania ustalonego na 5,5 mln.ton. W roku ubiegłym Kanada sprowadziła ponad milion ton stali z zagranicy - w tym 250 000 ton z W.Brytanii i Luksemburga, oraz 800 000 ton ze Stanów Zjednoczonych. Rząd Kanadyjski stara się w rokowaniach z Waszyngtonem uzyskać podwyższenie dostaw amerykańskich do 1,25 mln.ton. Ilość ta uważana jest za niezbędną dla wykonania kanadyjskiego programu zbrojeniowego. O ile rząd amerykański zgodzi się na to, zażąda zapewne gwarancji, aby stal ta była użyta wyłącznie dla produkcji wojennej. Wobec takiego stanu rzeczy sektor prywatny gospodarki kanadyjskiej zmuszony będzie do poważnego zmniejszenia swego zapotrzebowania na stal.

L I B A N

Deficyt handlu zagranicznego w I kwartale 1951 r.

Według doniesienia agencji Agefi, import z Libanu wyniósł w I kwartale b.r. 71.945 tys.funtów libańskich /169,5 tys.ton/ a eksport - 24.069 /57,4 tys.ton/. Deficyt bilansu handlowego wyniósł więc 47,9 mln.f.lib. to jest prawie dwukrotnie przewyższył dochody eksportowe.

Agefi podkreśla, że w Libanie wzrastają w dalszym ciągu ceny hurtowe i detaliczne. Tak np. w kwietniu roku

- 28 -

1951 wskaźnik cen hurtowych /1950 = 100/ wyniósł 131,17,
a wskaźnik kosztów utrzymania = 110.

M E K S Y K

Handel zagraniczny Meksyku w 1950 i 1951 r.

Handel zagraniczny w lutym 1951 r., wykazywał następujące obroty w porównaniu ze styczniem /w milionach pezos/

	<u>luty</u>	<u>styczeń</u>
import	418	509,9
eksport	442	514,7

Cyfry odnośnie do dalszych miesięcy nie są jeszcze dokładnie znane, ale przypuszczam, że minął już okres gorączkowych zakupów z drugiej połowy ub.roku i pierwszych kilku miesięcy roku bieżącego.

Meksykański handel zagraniczny w r.1950 zakończył się saldem ujemnym w wysokości 343 milionów pezos w porównaniu do 180 milionów pezos w r.1949.

Obroty w handlu zagranicznym w roku ubiegłym w porównaniu z obrotami w roku 1949 przedstawiały się następująco: /w milionach pezos/

	<u>1950</u>	<u>1949</u>
import	4.402	3.524
eksport	4.059	3.384

Głównym handlowym partnerem Meksyku były w r.1950 Stany Zjednoczone, które importowały z Meksyku towarów na sumę 3.747 milionów pezos a eksportowały towarów na sumę 3.716 milionów pezos. Udział Stanów Zjednoczonych w ogólnym eksporcie Meksyku wzrósł z 76% w roku 1949 na 92% w roku 1950. Udział Stanów Zjednoczonych natomiast w imporcie wynosił 84,4% w porównaniu z 87% w roku 1949. Na drugim miejscu uplasowała się Anglia, która dostarczyła Meksykowi towarów za 101 milionów pezos. Dalej idą Kanada /99,4 mln. pezos/, Zachodnie Niemcy /62,4 mln.pezos/, Szwecja /61,9 mln.pezos/, Francja /52,2 mln.pezos/ i Szwajcaria /46,2 mln.pezos/.

P A K I S T A N

Inwestycje w Pakistanie.

Gazeta "Doon" podała do wiadomości, że rząd pakietański zamierza zainwestować 30 mln.rupii w przemyśle naftowym. Postanowienie to spowodowane jest fiaskiem próby sprzedaży 30% akcji towarzystwa naftowego "Pakistan Petroleum Limited Incorporated". Towarzystwo to powstało w r. 1950, w celu eksploataowania, wspólnie z kapitałem zagra-

nieznym, nowych źródeł naftowych, odkrytych w Patarii /wschodni Pakistan/.

Według doniesienia "Civil and Military Gazette" z 14 marca 1951 r. firma "Pakistan Petroleum Limited" jest kontrolowana przez angielskie towarzystwo naftowe "Birma Oil Co.", posiadające szyby naftowe w zachodnim Pakistanie.

Gazeta "Doon" wskazuje na to, że rząd pakistański będzie dopuszczał kapitał zagraniczny do przemysłu miejscowego jedynie pod warunkiem zapewnienia krajowemu kapitałowi udziału w nowopowstałych towarzystwach w nie mniejszym stopniu niż 30%.

Gazeta zaznacza dalej: "Fakt ten, że 30% akcji nie zostało rozproszonych między firmy miejscowe, potwierdza raz jeszcze fakt, że burżuazja pakistańska nie chce lokować swych kapitałów nawet w takiej gałęzi przemysłu jak nafta, przekładając zainwestowanie ich w handlu, który, przy szybszych obrotach, daje większe zyski.

P A R A G W A J

Handel zagraniczny Paragwaju w ciągu ostatnich 5 lat.

Rozwój handlu zagranicznego, w ciągu ostatnich pięciu lat, podany został w poniższym zestawieniu /w milionach guaranis/

	<u>1946</u>	<u>1947</u>	<u>1948</u>	<u>1949</u>	<u>1950</u>
eksport	82,7	65,7	87,1	101,6	167,7
import	66,4	68,1	75,2	87,9	77,6
saldo	+ 16,3	- 2,4	+11,9	+ 13,7	+ 89,9

Wartość eksportu wzrosła zasadniczo dopiero w r. 1950, na skutek wzrostu cen bawełny i skóry. Import po wyższe w r. 1949 powrócił w ub. roku do poziomu z r. 1948 i wykazał saldo dodatnie w wysokości prawie 90 milionów guaranis.

P O Ł U D N I O W A R O D E Z J A

Handel zagraniczny w 1950 roku.

Według danych Biura Statystycznego Afryki Centralnej, eksport Południowej Rodezji w roku 1950 wzrósł w porównaniu z r. ub. o 40% a import - o 8%. Taki wzrost eksportu w roku 1950 jest charakterystyczny dla wszystkich krajów kolonialnych, z których imperialiści wypompowują w sposób rabunkowy bogactwa mineralne i surowce, w celu stworzenia zapasów strategicznych.

Handel zagraniczny Południowej Rodezji w ciągu ostatnich 2-ech lat kształtował się następująco: /w tys. £./

	<u>I m p o r t</u>		<u>E k s p o r t</u> x/	
	<u>1949</u>	<u>1950</u>	<u>1949</u>	<u>1950</u>
O g ó ł e m	54.586	58.875	34.523	48.254
w tym:				
artykuły spożywcze	4.547	5.290	1.272	1.440
żywiec i artykuły po-				
chodz.zwierzęcego	636	781	1.120	1.674
napoje alkoholowe i in.	644	597	376	538
tytoń	535	780	12.595	18.686
metale i wyroby metal.	25.043	24.762	9.035	11.341
minerały, wyr. szklane				
i garncarskie	1.394	1.485	4.849	6.156
artykuły włókiennicze	10.671	11.613	2.521	4.641
oleje, smoła, barwniki	2.309	3.282	872	958
skóry, guma i inne	1.634	2.209	380	528
artykuły farmaceut.				
i chemiczne	1.539	1.779	302	440
materiały drzewne	2.089	2.308	630	909
książki i papier	1.351	1.561	186	222
wyroby jubilerskie	946	1.027	109	212

W geograficznej strukturze handlu zagranicznego Południowej Rodezji w roku 1950 w porównaniu z rokiem 1949 zaszły następujące zmiany /w tys.£./:

	<u>I m p o r t</u>		<u>E k s p o r t</u> xx/	
	<u>1949</u>	<u>1950</u>	<u>1949</u>	<u>1950</u>
O g ó ł e m	54.586	58.875	29.621	40.754
w tym:				
Kraje Brytyjskiej				
Wspólnoty Narodów	45.817	49.895	24.590	32.938
Anglia	28.187	27.661	16.529	21.898
Związek Południowo-				
Afrykański	12.231	16.156	2.591	4.430
Rodezja Północna	822	1.203	2.996	3.442
Australia	1.087	1.444	1.115	1.515
Kanada	1.273	897	141	93
U.S.A.	3.829	2.886	1.682	2.476
Egipt	-	-	529	809
Dania	52	45	354	796
Niemcy Zachodnie	287	335	192	534
Francja	236	561	271	309

x/ łącznie z reeksportem

xx/ z wyjątkiem reeksportu

Reeksport Południowej Rodezji wzrósł w 1950 roku do £ 7.500 tys. w porównaniu z £ 4.901 tys. w roku 1949. Największa część reeksportu kierowana była w roku 1950 do krajów Imperium Brytyjskiego i wynosiła /w nawiasach podane są dane za 1949 rok/ w tys.£: 7.199,6 /4.693,5/ w tym: do Rodezji Północnej - 4.193,2 /3.045,4/, do Związku Południowo-Afrykańskiego - 1.227,8 /460,4/, do Anglii - 693,9 /409,4/.

Mimo wzrastającego eksportu, saldo bilansu handlowego Południowej Rodezji w roku 1950 było w dalszym ciągu ujemne i wyniosło £ 10,6 milionów.

STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI POŁNOCNEJ.

Geograficzna struktura handlu zagranicznego w marcu i w I kwartale 1951 roku.

Według danych Ministerstwa Handlu, geograficzna struktura handlu zagranicznego USA w marcu i w I kwartale r. 1951 przedstawiała się następująco /w milionach dolarów/:

	<u>Import ogólny</u>			<u>Eksport</u> x/		
	Luty	Marzec	Styczeń Marzec	Luty	Marzec	Styczeń Marzec
O g ó ł e m	907,0	1.099,6	2.006,6	952,6	1.280,5	2.233,1
w tym:						
<u>Ameryka Łąc.</u>	328,9	363,2	692,1	250,7	320,2	570,9
Państwa zmarsha- llizow. Zachod.						
Europy, łącznie						
z Turcją	160,8	188,0	348,8	285,1	298,1	583,2
Kraje Imperium						
Brytyjskiego	158,4	228,2	386,6	119,0	160,9	279,9
<u>Ameryka Płn.</u>	281,5	319,5	601,0	312,9	393,7	706,6
w tym:						
Kanada	153,8	190,6	344,4	194,4	232,0	426,3
Kuba	40,0	43,5	83,5	44,8	59,6	104,4
Meksyk	29,6	32,9	62,5	41,8	59,0	100,8
<u>Ameryka Płd.</u>	220,2	252,2	472,4	142,6	173,7	316,3
w tym:						
Brazylia	84,9	100,7	185,6	44,4	49,2	93,6
Wenezuela	26,1	27,0	53,1	34,2	46,3	80,5
Kolumbia	27,0	27,6	54,6	14,1	19,1	33,2
Argentyna	25,9	34,7	60,6	16,3	16,3	32,6
Chile	16,0	15,4	31,4	9,8	16,5	26,3
Peru	4,3	3,4	7,7	8,2	9,8	18,0
Urugwaj	25,3	33,5	58,8	8,5	7,7	16,2

x/ łącznie z reeksportem i dostawami materiałów wojennych, które wyniosły w marcu \$ 134,2 mln.

	<u>Import ogólny</u>			<u>Eksport</u>		x/
	Luty	Marzec	Styczeń Marzec	Luty	Marzec	Styczeń Marzec
<u>Europa</u>						
w tym:						
Anglia	37,3	37,0	74,3	55,4	63,5	118,9
Niemcy Zachodnie	14,3	18,9	33,2	49,1	40,6	89,7
Italia	12,6	13,6	26,2	41,1	44,3	85,4
Belgia i Luksemburg	19,2	26,3	45,5	29,2	30,4	59,6
Francja	24,4	31,5	55,9	26,1	27,3	53,4
Holandia	9,7	11,2	20,2	19,0	20,7	39,7
Szwajcaria	10,6	12,9	23,5	14,7	17,6	32,3
Austria	2,0	1,6	3,6	10,5	9,1	19,6
Szwecja	8,9	6,3	15,2	7,8	10,6	18,4
Grecja	2,6	2,8	5,4	9,3	7,2	16,5
Norwegia	5,0	4,2	9,2	6,0	7,1	13,1
Dania	2,5	1,1	3,6	4,3	6,5	10,8
<u>Azja</u>						
w tym:						
Japonia	16,6	20,1	36,7	57,6	67,7	125,3
Indie	20,5	32,5	53,0	18,8	32,0	50,8
Filipiny	31,3	29,5	60,8	18,0	24,1	42,1
Indonezja	19,0	25,6	44,6	10,5	18,4	28,9
Turcja	7,0	16,3	23,3	3,4	6,8	10,2
Brytyjskie Malaje	34,1	39,0	73,1	4,9	4,3	9,2
Arabia Sandyjska	2,2	2,0	4,2	2,4	3,0	5,4
<u>Oceania</u>						
w tym:						
Australia	9,5	41,8	51,3	7,4	15,2	22,6
<u>Afryka</u>						
w tym:						
Związek Południowo Afrykański	15,6	15,9	31,5	10,9	19,2	30,0
Kongo Belgijskie	4,7	4,1	8,8	3,0	4,9	7,9

Wywóz kapitału.

Francuski dziennik "L'économie" opublikował artykuł o t.zw. pomocy amerykańskiej i jej rozdziale. W zasadzie chodzi jedynie o inną formę wywozu kapitału amerykańskiego i o większe związanie państw Europy Zachodniej z amerykańskimi monopolami. Wprowadzamy dwa liczbowe zestawienia, które obejmują sumy użyte po wojnie przez Stany Zjednoczone dla tych celów i ich geograficzne rozmieszczenie.

x/ łącznie z reeksportem i dostawami materiałów wojennych, które wyniosły w marcu \$ 134,2 mln.

Wydawnictwo
 Pierwsze zestawienie obejmuje pożyczki zagraniczne udzielone/
 po wojnie: /w milionach dolarów/ przez USA.

p o ż y c z k i u d z i e l o n e

po wojnie: przed planem po planie Marshalla
 Marshalla: do r.1950.

pożyczka dla			
Anglii	3.750	3.750	-
pożyczka udzielona			
przez Bank Import-			
Eksport	2.733	2.087	646
Plan Marshalla 1/	1.068	-	1.068
wojenne nadwyżki	1.339	1.234	105
pożyczki i dzier-			
żawy	1.256	1.253	83

Rozmieszczenie geograficzne pożyczek amerykańskich
 przedstawia się z końcem roku 1950 w następujący sposób:
 /w milionach dolarów/

kraje pl.Marshalla	8.424
inne kraje europejskie	470
republ.amerykańskie	420
Indie	172
Czang Kai Szek	165
Filipiny	100
Izrael	48
Państwa Zjednoczone	44

Z państw objętych planem Marshalla, najwięcej zadłu-
 żonym jest Anglia /4.798 mln.dolarów/, następnie Francja
 /2.031 mln.dol./ i Holandia /480 mln.dol./.

Pauperyzacja farmerów amerykańskich.

Gorączkowy wyścig zbrojeń, prowadzony przez sfery
 rządowe Stanów Zjednoczonych, daje się coraz bardziej wo-
 znać rzeszom farmerów amerykańskich.

Dla milionów drobnych farmerów, nowy program wojen-
 ny oznacza dalszy spadek siły nabywczej, wzrost kosztów
 produkcji, często nawet utratę ziemi. W roku 1950 koszty
 produkcji na farmach wzrosły o porównaniu z rokiem 1949
 o 3%. Nawet Komisja senacka dla spraw rolnictwa zmuszona
 była stwierdzić spadek zdolności nabywczej farmerów.

W okresie ostatnich trzech lat, czysty zysk farmerów
 zmniejszył się o 27%. Szczególnie widoczny jest proces
 pauperyzacji drobnych farmerów, których gospodarstwa
 wchłaniane są przez chłazarników. Coraz częstsze są wypadki
 sprzedaży farm z licytacji. Obszarnicy skupują te farmy
 bardzo tanio. W roku 1945 ogólna liczba farm zmalała mniej-

więcej o 500 tysięcy. Ministerstwo rolnictwa stwierdziło, że "znaczące zmniejszenie się ilości farm" jest wynikiem "połączenia" się mniejszych w duże jednostki. Prócz tego agenci monopoli żądają usunięcia z roli jeszcze dwóch a może nawet czterech milionów drobnych farmerów, których gospodarstwa są jakoby "nieopłacalne".

Stały wzrost ciężarów podatkowych zmusza farmerów do zaciągania długów. Ogólne krótkoterminowe zadłużenie za nabyte maszyny oraz inwentarz żywy i martwy doszło na początku r.1951 do około \$ 6 mln. W roku 1950 ogólne zadłużenie wyniosło farm 1.700 mln. dolarów. Obecnie długi hipoteczne, ciężące na nich wzrosły o 25% w porównaniu z r.1946 i wynoszą \$ 5,9 mld.

Ministerstwo rolnictwa zaznacza, że zadłużenie farmerów zwiększy się w całym kraju jeszcze bardziej, ponieważ farmy stają się mniej samowystarczalne niż przed wojną, a farmerzy zmuszeni są płacić gotówką za benzynę, smary do maszyn, paszę i naprawę martwego inwentarza.

Szczególnie ciężkie jest położenie milionów amerykańskich robotników rolnych. Według danych ministerstwa rolnictwa, w Stanach Zjednoczonych jest obecnie 5 mln. robotników rolnych, w czym 1 mln. nie mających stałego miejsca pracy.

Usiłując zdobyć jaknajtańszą siłę roboczą, obszarnicy amerykańscy żądają sprowadzania robotników rolnych z Meksyku, Porto-Rico i Jamajki.

W związku z ogromnym pogorszeniem się sytuacji farmerów i robotników rolnych w Ameryce, wzrasta wśród nich opór przeciw programowi wojennemu amerykańskich monopoli.

UMOWY HANDLOWE I PŁATNICZE

A U S T R I A - B R A Z Y L I A

Po długotrwałych rokowaniach paraflowano austriacko-brazylijską umowę handlową, która przewiduje obrót handlowy w wysokości \$ 16 mln.

Austriacki eksport do Brazylii obejmuje: wyroby ze stali, drut, celulozę, papier, wyroby przemysłu elektrycznego i mikroskopy.

Import Austrii z Brazylii składać się będzie przede wszystkim z bawełny, konopi, oleji roślinnych, kukurydzy, kakao.kawy, ferrostopów i rudy żelaznej.

A U S T R I A - F R A N C J A

Zgodnie z umową zawartą 9.XII.1950 roku między Francją a Austrią ustanowiono dodatkowe kontyngenty towarów austriackich eksportowanych do Francji i Algieru, w tym motocykle i części zapasowe do nich - 80 mln.fr.fr., gilzy do nabojów myśliwskich - 30 mln.fr.fr., różne obrabiarki - 20 mln.fr.fr., uszozelki hamulcowe 15 mln.fr.fr., naftowe piecyki i lampy - 15 mln.fr.fr., wyroby z wolframu i molibdenu - 10 mln.fr.fr., obuwie gumowe - 10 mln.fr.fr., broń myśliwska - 10 mln.fr.fr., sprzęt sportowy - 10 mln.fr.fr., ołówki - 8 mln.fr.fr., artykuły rolne - 50 mln.fr.fr., blacha arkuszowa - 80 mln.fr.fr., itd.

Dodatkowy eksport austriackich towarów do Afryki Północnej i innych kolonii francuskich obejmuje: ciężarówki pięciotonowe - 20 mln.fr.fr., naftowe piecyki i lampy - 20 mln.fr.fr., stal wiertnicza - 18 mln.fr.fr., śruby i nakrętki - 8 mln.fr.fr., artykuły włókiennicze - 7 mln.fr.fr., papier, tektura, karty do gry - 7 mln.fr.fr., nawozy sztuczne - 2 tys.ton, tarcica - 10 tys.m³ itd.

Dodatkowy eksport francuski do Austrii będzie się składał z następujących towarów: superfosfaty - 20.000 ton, tomasyna - 15.000 ton, potas - 10.000 ton, wełna - za 100 mln.fr.fr., przędza wełniana - za 100 mln.fr.fr., odpadki wełniane - 30 mln.fr.fr.

A U S T R A L I A - N I E M C Y Z A C H O D N I E

Premier australijski ogłosił nową umowę handlową zawartą na 1 rok pomiędzy Australią a Niemcami Zachodnimi, na podstawie której Niemcy dostarczą Australii towarów war-

tości 15.000.000 funtów australijskich / \$ 33.750.000 / w tym obrabiarki, tabor kolejowy, chemikalia, żelazo i stal.

Niemcy Zachodnie importować będą z Australii towary wartości 10.000.000 funtów australijskich w tym pszenicę, mąkę, świeże owoce, miód, przetwory mleczne, skóry surowe i rudy.

B U Ł G A R I A - R U M U N I A

W Bukareszcie podpisano pomiędzy Bułgarią a Rumunią umowę handlową na 1951 rok.

Zgodnie z warunkami tej umowy obrót towarowy pomiędzy obu krajami zwiększy się znacznie w porównaniu z rokiem ubiegłym.

F I N L A N D I A - F R A N C J A

Pomiędzy Finlandią a Francją została zawarta umowa handlowa.

Eksport z Francji do Finlandii przewidziany jest na sumę 17 mld fr.fr., a import z Finlandii - na 20 mld.fr. fr. Nadwyżka eksportowa Finlandii zużyta będzie na pokrycie finlandzkiego zadłużenia we Francji.

F I N L A N D I A - S Z W A J C A R I A

Porozumienie fińsko-szwajcarskie przewiduje, że umowa zawarta 16 sierpnia 1950 r. zmieniona będzie odnośnie do eksportu Szwajcarii w ten sposób, że lista towarowa będzie zwiększona o 1/3 w okresie do 31 sierpnia 1951 r. Towary wywiezione poza wymienionymi artykułami umieszczone zostaną na nowych listach, wchodzących w życie z dniem 1 września 1951 r.

Niezależnie od tego pozycja towarów mieszanych została powiększona o 0,5 mln.franków.

F I N L A N D I A - S Z W E C J A

W Helsinkach podpisana została umowa fińsko-szwedzka na okres 1.IV.51 r. - 31.III.52 r.

Obrót towarowy przewidywany jest na sumę 100 mln. koron dla obu stron. Na skutek trudności dokładnego określenia volumenu eksportowego z Finlandii do Szwecji jak również określenia wysokości wypłaconych przez Finlandię Szwecji procentów i innych płatności, Finlandia wydawać będzie na towary importowane ze Szwecji pozwolenia na wwóz do 80% wartości kontyngentu każdego rodzaju towaru lub do 80% jego ilości. To samo obowiązuje Szwecję przy wydawaniu pozwoleń

ny wywóz.

O ile zmiana wyżej wymienionego ograniczenia przy wydawaniu pozwoleń ze strony Finlandii nie będzie możliwa, strony przedsięwzją środki niezbędne w danej sytuacji.

Eksport Szwecji do Finlandii obejmuje m.inn.: nasiona - 1.300.000 koron szw., chemikalia - 1.600.000 koron szw., surówkę - 2.000 ton, żelazo walcowane na gorąco, żelazo kute i stal dla wyrobu pił - 2.500 ton, łożyska kulkowe i rolkowe - 6.000.000 koron szw., żelazo i stal oraz wyroby - 2.200.000 koron szw., silniki spalinowe i ich części - 1.000.000 koron szw., obrabiarki dla metali i części zapasowe - 1.300.000 koron szw., obrabiarki dla drzewa i części zapasowe - 1.600.000 koron szw., maszyny do szycia i części zapasowe - 1.100.000 koron szw., maszyny rolnicze i części zapasowe - 1.800.000 koron szw., motory elektryczne, generatory, transformatory i części zapasowe - 2.300.000 koron szw., sprzęt telefoniczny i telegraficzny - 5.500.000 koron szw.

Eksport Finlandii do Szwecji obejmuje m.inn.: dziczyznę i drób - 300.000 koron szw., /kontyngentowane/ i 200.000 koron szw., /wolny import/, świeże ryby - 300.000 koron szw., /kontyngentowane/, czekolady, cukierki, marmeladę - 200.000 koron szw., /wolny import/, azbest i wyroby azbestowe - 500.000 koron szw., /wolny import/, okrągłaki - 45.000.000 koron szw., /wolny import/, pergamin - 1.600.000 koron szw., /wolny import/, tkaniny sztucznego jedwabiu - 150.000 koron szw., /kontyngentowane/, przędzę wełnianą - 2.500.000 koron szw., /wolny import/, tkaniny bawełniane - 2.000.000 koron szw., /wolny import/, sanitaria - 1.800.000 koron szw., /kontyngentowane/, porcelanę dla gospodarstwa domowego - 1.500.000 koron szw. /kontyngentowane/, surówkę 7.000 ton /wolny import/.

FINLANDIA - WŁOCHY

W uzupełnieniu wiadomości nr 7/10 "Wiadomości Handlu Zagranicznego" podajemy:

Finlandia będzie eksportować do Włoch celulozę na sumę \$ 11,6 mln., materiały drzewne, papier, tekturę i inne artykuły przemysłu drzewnego oraz maszyny, sprzęt techniczny i inne towary.

Import Finlandii z Włoch stanowić będzie: ryż /5 tys. ton/, maszyny i aparatura - \$ 2,4 mln., maszyny biurowe - \$ 0,5 mln., samochody - \$ 0,3 mln., tkaniny bawełniane - \$ 1,7 mln., tkaniny wełniane - \$ 0,8 mln., nici - \$ 0,6 mln., oraz przędzę wełnianą, opony samochodowe, chemikalia, tytoń, wina i benzynę.

Handel pomiędzy Finlandią a Włochami prowadzony był dotychczas wyłącznie na podstawie transakcji kompensacyjnych, nowa zaś umowa przewiduje rozrachunek w ramach clearing'u.

W roku 1950 eksport Finlandii do Włoch wyniósł 2 mld. marek fińskich, zaś import - 2,7 mld. marek fińskich. W ten sposób obrót towarowy wynosił - 4,7 mld. marek fińskich. Prasa fińska podkreśla, że obrót towarowy przewidywany jest w/g wartości o 1,9 mld. marek fińskich więcej niż w roku ubiegłym. Nie mniej jednak volumen towarowy nie zostanie zmieniony na skutek wzrostu cen w porównaniu z rokiem 1950.

H I S Z P A N I A - T U R C J A

W Madrycie podpisana została umowa handlowa pomiędzy Turcją a Hiszpanią i przewiduje ona wymianę towarów na sumę $\text{p} 8.700.000$.

I N D I E - S Z W A J C A R I A

Indyjsko-szwajcarska umowa handlowa z 15 kwietnia r. 1951 została przedłużona do końca r. 1951. Przedłużenie obejmuje okres od 1 marca do 31 grudnia. Kontyngent wynosi odpowiednio 5/6 poprzedniego dwunasto-miesięcznego okresu. Na żądanie Indii szwajcarski kontyngent tekstylii na sumę $8 \frac{1}{3}$ mln. franków jest tak ustalony, że import artykułów włókienniczych, które Indie nie importują z innych krajów /hafty, tkaniny i wstążki ze sztucznego jedwabiu/ ograniczony jest do $4 \frac{1}{3}$ mln. franków.

I N D O N E Z J A - W Ł O C H Y

Jak donosi agencja France Press zawarta została indonezyjsko-włoska umowa handlowa, przewidująca obrót towarowy na sumę 25 mld. lirów włoskich. Rozliczenia mają być dokonywane w ramach Europejskiej Unii Płatniczej na podstawie rozrachunku clearing'owego pomiędzy Indonezją a Włochami.

Import włoski z Indonezji składać się będzie z kauczuku, cyny, kawy, przypraw korzennych i nasion roślin oleistych. Włochy będą eksportować maszyny, chemikalia i nieś.

N I E M C Y Z A C H O D N I E - N O R W E G I A

Według doniesienia zachodnio-niemieckiej gospodarczej agencji informacyjnej umowa handlowa zawarta 20.XII. 50 r. pomiędzy Niemcami Zachodnimi a Norwegią, przedłużona zostanie do 31.XII. 1951 roku.

Ustalone kontyngenty eksportowe towarów zachodnio-niemieckich zwiększone zostaną o 1/6 poprzedniej wartości, dostawy zaś norweskie dla Niemiec Zachodnich pozostaną bez zmian.

Niemcy Zachodnie będą eksportować przede wszystkim chemikalia i sprzęt elektrotechniczny, a importować artykuły żywnościowe i kopaliny.

S Z W A J C A R I A - S Z W E C J A

W dniu 8 czerwca zawarty został w Sztokholmie między szwajcarską i szwedzką delegacją nowy układ towarowy na okres od 1 czerwca 1951 r. do 31 maja 1953 r. oraz nowy układ płatniczy, przystosowany do postanowień europejskiego układu płatniczego. Układy te podpisane zostały w dniu 20 czerwca w Sztokholmie. Nowe umowy nie opierają się więcej na tzw. planie płatniczym. Z przystąpieniem Szwajcarii do europejskiej unii płatniczej, tj. od zastosowania zliberalizowanej listy szwedzkiej również do Szwajcarii /1 listopada 1950 r./, bardzo niekorzystne warunki obrotu towarowego i płatniczego między Szwajcarią i Szwecją doznały gruntownej zmiany; i Szwecja nie potrzebuje już żywić obaw, że zmuszona będzie, jak przedtym oddawać swe złoto na cele wyrównania swego mocno biernego bilansu płatniczego z Szwajcarią. Oba państwa ustanowiły uzgodnione między sobą kontyngenty wzajemnego importu pod warunkiem, że oba kraje pozostaną członkami europejskiej unii płatniczej do upływu okresu umownego, tzn. do 31 maja 1952 r. Nowy układ płatniczy, który nie zawiera więcej żadnej umowy kredytowej, przyjął, jako środek zabezpieczający, trzymiesięczną klauzulę wypowiedzenia, z której można będzie skorzystać najwcześniej na 31 maja 1952 r. odpowiednio do przewidzianego terminu ważności układu o wymianie towarowej. Co dotyczy eksportu szwedzkiego do Szwajcarii, to ustalono kontyngenty jedynie dla kilku produktów rolnych /jaja, produkty jajeczarskie, mleko w proszku, nasiona, sadzeniaki ziemniaczane itd./. Jeśli chodzi natomiast o eksport szwajcarski do Szwecji, to ustalono nowe i częściowo podwyższone kontyngenty dla tych towarów, które są objęte zliberalizowaną listą szwedzką. Kontyngenty więc niezliberalizowanego odcinka wynoszą dla nowego okresu umownego ogółem 25,5 mln. kr; objęte nimi są także produkty rolnicze w dotychczasowym rozmiarze około 2,6 mln. kr. /świeże owoce, przetwory owocowe, wino oraz ser/. Większość szwajcarskich towarów eksportowanych objęta jest 75-procentową szwedzką listą zliberalizowaną; z eksportu szwajcarskiego do Szwecji przypada więc 70% na odcinek zliberalizowany. Poza tym uzgodniono dla całego szeregu towarów deficytowych /surowce i półfabrykaty/, że władze obu państw nie będą stawiały przez cały czas istnienia układu żadnych przeszkód eksportowi określonych ich ilości do drugiego kraju; te tzw. promesy dostawy odnoszą się po stronie szwedzkiej do drzewa, papieru oraz celulozy, sztucznego jedwabiu, zaś po stronie szwajcarskiej przede wszystkim do przędzy wszelakiego rodzaju, barwników anilinowych oraz półfabrykatów aluminiowych, z foliami włócznie.

Co dotyczy postanowień o obrocie płatniczym mię-

dzy Szwajcarią i Szwecją, to należy wskazać na okoliczność, że na mocy nowej, z dniem 30 czerwca 1951 r. wchodzącej w życie uchwały rady związkowej w sprawie obrotu płatniczego z Szwecją - dawniejsze uchwały rady związkowej z 16 kwietnia 1948 r. oraz 26 maja 1950 r. zostały zniesione. Należy oczekiwać, że na podstawie nowych układów szwajcarski eksport osiągnie w jednym roku umownym więcej, niż 100 mln.fr. Należy przypomnieć, że w obrocie turystycznym, z chwilą przystąpienia Szwajcarii do europejskiej unii płatniczej, postawiono do dyspozycji Szwedom na podróże do Szwajcarii, ustaloną dla wszystkich krajów marshallowskich kwotę 750 kr., lub 635 fr.szw. rocznie na głowę.

REGLAMENTACJA OBROTÓW HANDLOWYCH

ARGENTYNA

Przepisy dewizowe

Argentyński Bank Centralny podał do wiadomości, że na import różnych produktów mających zastosowanie w medycynie, produktów chemicznych dla użytku przemysłowego i używanych przy ochronie sanitarnej bydła i roślin, zezwolenia dewizowe będą udzielane automatycznie stosując przepisy okólnika Nr.1356.

Przydział dewiz na import

W uzupełnieniu wiadomości podanej w "W.H.Z." nr.4/7 dział III P str.43 donosimy, że od 14.V. i 31.V.1951 można składać wnioski o uprzednie pozwolenie dewizowe na import następujących artykułów: blach żelazno - krzemowych, metali lub elementów dla ogniw i akumulatorów, gipsu w kamieniach, gumo-żywicy i porcelany do użytku dentystów, tlenku tytanu, dwuchromianu potasowego, nieczystego, cjanu i trójkloroctanu sodowego, bloków do walcowania, siarczynu miedzi nieoczyszczonego, octanu, dwuchromianu i siarczynu sodu.

Import próbek towarów, pism ilustrowanych i

czasopism

Dyrekcja Urzędu Celnego, po rozpatrzeniu sprawy, zdecydowała, że przy imporcie próbek towarów, pism ilustrowanych i czasopism nie wymaga się dla dokonania odprawy celnej przedkładania faktur handlowych i/lub konsularnej.

Ograniczenia eksportu wolframu, berylu i miki

Dekret nr.2.360 z 27.IV.1951 r. wprowadza pewne ograniczenia sprzedaży w kraju i za granicą wolframu, berylu i miki. Eksport tych minerałów będzie dokonywany wyłącznie przez Argentyński Instytut dla Topienia Wymiany Towarowej na rachunek i zlecenie Min.Finansów /Bank Kredytu Przemysłowego/. Kwoty eksportowe minerałów ustala-

ne będą na okresy półroczne za wspólną zgodą Ministerstw Przemysłu i Handlu, Gospodarstwa Krajowego i Obrony Państwa, po potrąceniu zasobów potrzebnych na zaspokojenie potrzeb wewnętrznych.

Każdy eksport minerałów podlegać będzie kontroli Ministerstwa Przemysłu i Handlu /Dyrekcja Górnictwa/ celem sprawdzenia wykonania przepisów w zakresie gatunku.

B E N E L U K S

Ograniczenia importowe

Z dnia 4 czerwca 1951 r. nałożono obowiązek uzyskiwania pozwoleń importowych na następujące towary: blachy, kraty, gwoździe, nity, śruby, zamki z miedzi, narzędzia i przyrządy domowego użytku z miedzi i inne przedmioty z miedzi, /poz.765-769/ różne aparaty do oświetlania /812 /1//, fridigery /chłodnie/ /839/, sztuczna biżuteria /819/, grzejniki elektryczne /Ex 865/, aparaty i narzędzia elektryczne o wadze mniejszej niż 15 kg.

B R A Z Y L I A

Przedłużenie okresu ważności pozwoleń importowych.

Według informacji prasy brazylijskiej z 23.V.1951 r. okres ważności wszystkich licencji importowych ważnych w dniu 20.V.1951 r. jest automatycznie przedłużony do 120 dni. Zarządzenie to nie dotyczy pozwoleń importowych odnoszących się do czynności kompensacyjnych.

B U R M A

Częściowa liberalizacja

Open General Licence Nr.XIII odnosi się do towarów załadowanych 4.V. lub po 4.V. z przeznaczeniem do Burmy, a pochodzących z wszystkich krajów z wyjątkiem Kanady i strefy dolarowej. Wśród towarów wymienione są : pożywki mleczne dla niemowląt, ryby suszone, papier, stare gazety, papeteria, przyrządy sportowe i szereg materiałów konstrukcyjnych.

FRANCJA

Legalizacja faktur handlowych

Dotychczas przesyłki towarów do wartości 20.000 fr. zwolnione były od legalizowania faktur handlowych. W celu uproszczenia formalności nałożonych na importerów, administracja ceł zarządzeniem Nr.641 z dnia 22.V.1951 r. podniosła wartość przesyłek do 50.000 fr.

HISZPANIA

Kurs peseta przy eksporcie ołowiu

Z dniem 8 czerwca 1951 roku rząd hiszpański wprowadził nowy specjalny kurs peseta przy eksporcie ołowiu:
45,990 peseta = 1 £.

HOLANDIA

Ograniczenia dewizowe

Na podstawie ogłoszenia opublikowanego w Journal Officiel z 17.V., rząd holenderski będzie udzielał dewiz tylko na towary rzeczywiście importowane do Holandii. Od 18.V., dewizy potrzebne na otwarcie akredytywy będą mogły być zakupione dopiero po przejściu towaru przez granicę holenderską.

Przepisy odnośnie używania i importu metali nieżelaznych

W Holandii zostały wydane zarządzenia zabraniające używania, przerabiania, sprzedaży i dostawy miedzi i stopów miedzi oraz aluminium w formie surowca, półfabrykatów albo gotowych wyrobów.

Rozporządzenie odnośnie miedzi i jej stopów wchodzi w życie dla: przemysłowców i hurtowników - 28.VI.51 r., dla detalistów - 28.X. Dla towarów importowanych za pozwoleniem wydanym przed 28.IV.51 - czas wejścia w życie zakazu będzie dłuższy. Tak samo później wejdzie w życie zarządzenie odnośnie aluminium w stosunku do towarów importowanych na podstawie pozwolenia wydanego przed 21.V.

I N D I E

Przedłużenie licencji importowych

Postanowiono automatycznie przedłużyć okres ważności pozwoleń importowych na rowery i części rowerowe /nr.tar. 300 i 301/ z 6-ciu na 12 miesięcy od dnia wydania. Poszczególni posiadacze tych pozwoleń nie muszą się starać oddzielnie o ich przedłużenie.

I R A N

Nowe przepisy importowe

Nowe przepisy importowe na rok perski 1330 /1.III. 51 - 20.III. 52/ rozróżniają dwie klasy towarów importowych: towarów o imporcie nieograniczonym oraz towarów o imporcie ograniczonym / tych ostatnich jest niewiele/.

Osoby, pragnące importować towary ograniczone winny postawić wniosek w Ministerstwie Gospodarki o zarezerwowanie kontyngentów, do którego to wniosku należy dołączyć poświadczenie złożenia kaucji. Na rachunkach wystawianych przez eksportów winien być podany numer i data odnośnego kontyngentu.

Przepisy dewizowe pozostały niezmienione, a również niezmienione są parytety przeliczeniowe, które wynoszą odnośnie do artykułów koniecznych 112 rialów za 1 £, a odnośnie do artykułów pozostałych - 136 rialów.

N O W A Z Z E L A N D I A

Dalsza liberalizacja na rok 1951

Rozporządzenia z dnia 23.IV. i 8.V.1951 r. zwolniły importerów od obowiązków uzyskiwania licencji przy imporcie następujących artykułów: niektórych przetworów mięsnych w konserwach, alkoholu /w tym wody kolońskiej/, piór ozdobnych i sztucznych kwiatów, niektórych wyrobów skórzanых, niektórych przyrządów sportowych, biżuterii, gramofonów, mebli biurowych, mebli metalowych, wszelkich pojazdów nieporuszanych motorem, wanien, umywalni i zlewów.

U R U G W A J

Import próbek

Z dnia 1.VI.1951 r. zostały wprowadzone nowe prze-

pisy odnośnie importu próbek.

Import próbek, który łączy się z transakcjami dewizowymi może się odbywać tylko w ramach systemu kwoty indywidualnych albo zgodnie z dekretem z 20.VII.1950 roku.

Import próbek, który nie łączy się z transakcjami dewizowymi może być dokonany tylko w następujących warunkach:

1/ akredytowany przedstawiciel musi być zarejestrowany w Departamencie Importu. W rejestrze ma być uwidoczniona: nazwa firmy względnie nazwiska wspólników, adres, pozwolenie na prowadzenie interesu, książka biurowa, zaświadczenie Caja de Jubilaciones, podpisy osób upoważnionych do zastępstwa.

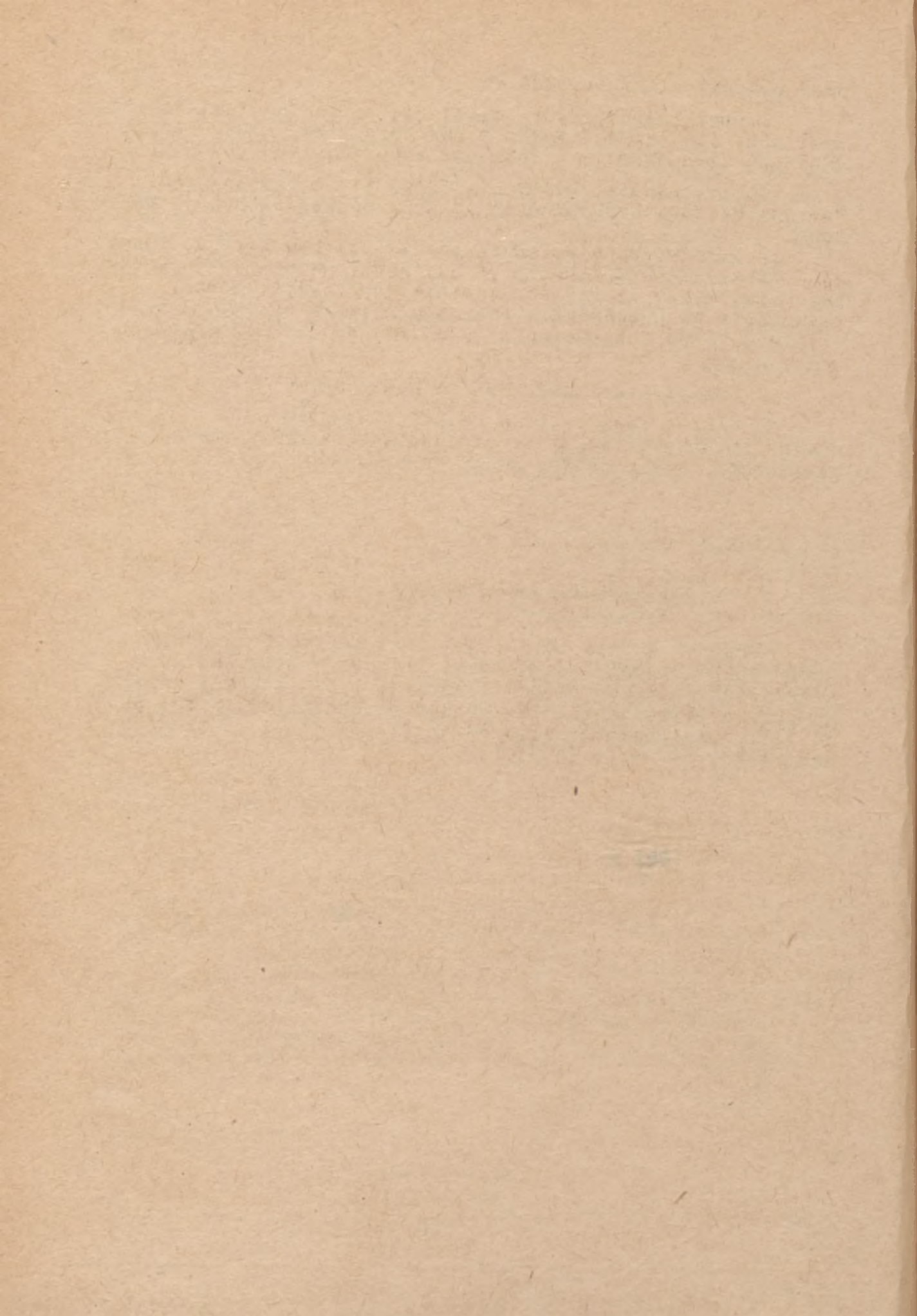
2/ Pozwolenie importowe nie wymagane.

3/ Według tego systemu każdy przedstawiciel może zawsze importować jeśli to nie pociąga za sobą transakcji dewizowych, towar każdej klasy do wysokości 100 \$.

W I E L K A B R Y T A N I A

Import świeżych warzyw

Okólnik z dnia 15.II.1951 roku zawiesił na pewien okres czasu system Open General Licence w stosunku do niektórych świeżych owoców i warzyw. I tak zostały ustalone okresy zawieszenia dla: młodej marchewki od 15.VI. do 31.VII., zielonego groszku od 23.VI. do 31.VII. i młodych ziemniaków od 23.V. do 31.X.

B E N E L U K S

Zmiany taryfy celnej

Dekretem królewskim z dnia 18.V.1951 roku opublikowanym w Moniteur Belge z 27.V.br. zostały wprowadzone zmiany w taryfie celnej celem przystosowania jej do umów zawartych w Torquay. Zmiany wchodzi w życie z dniem 1.VI. 1951 roku.

E G I P T

Zniesienie ceł

Dekretem z dnia 14.V.51 r., który wszedł w życie 16.V. rząd egipski zniósł cło przy imporcie następujących artykułów: różnego rodzaju narzędzi /poz.654,655 i 656/, maszyn /poz.756 - 768/, obrabiarek /poz.760/, generatorów i transformatorów elektrycznych /poz.777/, aparatów elektrycznych i elektrotechnicznych /poz.792/.

Dekretem z dnia 23.IV.1951 r. zostały wprowadzone pewne zmiany w taryfie importowej, które polegają głównie na wyjęciu z pod opłat celnych niektórych środków żywnościowych i na zmniejszeniu w stosunku do nich o 1% dodatkowej opłaty. Zniesiono również zmniejszone stawki celne na używane pojazdy mechaniczne /poz.804 /b i c/ /.

Opłata eksportowa na bawełnę

Dekretem królewskim z 28.V.51 r. została obniżona opłata eksportowa na wszystkie gatunki surowej bawełny z 8 do 2 Ł E od 100 kg. Dekret ten wszedł natychmiast w życie z następującymi zastrzeżeniami: że umowa zostanie wykonana w okresie od 28.V. do 31.VIII.51 r.; że bawełna zostanie w tym czasie wyeksportowana i że umowa sprzedaży zawarta przed 28.V.51 r. nie została odwołana albo zastąpiona inną.

F I D Ż I

Zmiana taryfy celnej

Rozporządzeniem nr.36 i 37 opublikowanym w Fiji

Royal Gazette Supplement, zostały z dniem 18 i 19 kwietnia 1951 roku wprowadzone pewne zmiany do taryfy celnej, a mianowicie zmieniono pewne pozycje /nr.222, 223, 251 - samoloty, ich wyposażenie i paliwa/ oraz dodano pozycje 244a o książkach, publikacjach i dokumentach wymienionych w załączniku A do UNESCO.

FRANCJA

Zmiany w taryfie celnej.

Journal Officiel z 18.V.51 r. podał wiadomość o czasowym zawieszeniu ceł między innymi na następujące towary: niektóre skóry garbowane /poz.730 - 735/, stopy żelazne /poz.Ex 1279 A do G/, sztaby ze stopów żelaznych /poz. 1298 D i Ex 1299 A,B/, nikiel czysty względnie stopy z manganem /poz.1332/, tungsten i stopy /Ex 1388 B/, molibden i stopy /poz.Ex 1389 B/, chrom i stopy /poz.1394/.

Journal Officiel z 26.V.51 r. podał wiadomość o zniesieniu ceł i zmianie nomenklatury niektórych pozycji odnoszących się do wyrobów naftowych.

Journal Officiel z 27.V.51 r. podał wiadomość o przywróceniu ceł na niektóre gatunki obuwia, przy czym jednak stawki celne zostały czasowo obniżone.

JORDAN

Zniesienie ceł na pompy wodne

Jordan Official Gazette podała do wiadomości, że z dniem 7.V.51 r. zostały wyjęte z pod opłat celnych pompy wodne, motory pomp i części zapasowe o ile są sprowadzane bezpośrednio przez miasto lub przesłane ze składów celnych.

KONGO BELGIJSKIE

Zmiana taryfy celnej

Rozporządzenie^{mi} nr.33/42 z 22.II.51 r. i 33/50 z l. III., które weszły w życie odpowiednio z dniem 1.II. i 1.III., zostały obniżone stawki celne przy imporcie następujących towarów: drzewo w korze lub okorowane /poz.54a/ z 18 na 5% ad valorem, ubrania i wyposażenie z gumy / z wyjątkiem butów ochronnych używanych przy pracy/ poz.Ex 56/ z 18 na 5% ad val. i materiały plastyczne z 18 na 5 lub 10% ad val.

Rozporządzeniem z 27.IV.51 r. opublikowanym w Bulletin Administratif Congo Belge z 10.V.br. obniżono z dniem 21.IV.1951 r. stawki celne na skóry i wyroby skórzane oraz imitację skór /poz. Ex 80/.

K U B A

Przedłużenie zawieszenia ceł

Dekret nr.1797 z 26.V.1948 r. zawiesił na okres 3-ich lat cła importowe na maszyny i narzędzia sprowadzane do publicznych robót.

Dekretem nr.1771 z 2.V.1951 r. dekret ten został przedłużony odnośnie do importu wyposażenia publicznego transportu.

Rozważa się możliwość przedłużenia innych przepisów tego dekretu.

L I B A N

Zmiana ceł

Rozporządzeniem Rady Ceł zostały podwyższone cła na następujące towary: pomidory i sok pomidorowy w konserwach z 25 na 50% ad val., jarzyny w konserwach z 25 na 40% ad val., zniesione zostało cło na pulpę z moreli oraz obniżone cło na kamienie szlifierskie, oseeki, kamienie do polerowania z 25 na 15% ad val.

Rozporządzeniami opublikowanymi w Commerce du Levant z 26 i 30.V. zostały również zmienione stawki celne na sole różnych kwasów, gaz pod wysokim ciśnieniem w stanie ciekłym lub stałym, ubrania gdzieindziej niewymienione, torby i obuwie oraz na rury z mosiądzu i aluminium.

Import czasowy

Rozporządzeniem Rady Celnej system czasowego importu został zniesiony w stosunku do przedmiotów przywożonych do Libanu na wystawy i ewentualnie do sprzedaży czy reeksportu. Podlegają one obecnie oczeniu w chwili ich importu.

PORTUGALIA

Podwyższenie ceł

Dekretem nr. 38.260 opublikowanym w Diário do Governo z 21.V. 1951 r. została zmieniona nomenklatura niektórych towarów i podniesione stawki celne w stosunku do: drutów z miedzi i stopów /poz. 155/, konfitur gdziekolwiek niewymienionych /poz. 617/, soków z owoców /poz. 643/, chłodzi do wagi 200 kg /poz. 661/, i różnego rodzaju szkła /poz. 838.842/.

Opłata eksportowa na cynę i wolfram

Z dnia 30.V.51 r. weszły w życie opłaty eksportowe na cynę i wolfram w następującej wysokości: cyna - 5% ad val. kasyteryt - 32 esc 40 centavos od tony, wolfram - 40 esc od kg. Są to opłaty dodatkowe do normalnego cła eksportowego i są płatne przy składaniu wniosków o pozwolenie eksportowe.

R O D E Z J A P O Ł U D N I O W A

Zawieszenie ceł

Na podstawie zarządzenia opublikowanego w "Government Gazette Extraordinary" z 18 kwietnia 1951 r. zostały ^{zawieszone} obniżone cła na następujące towary: sery z mleka i śmietany pełnotłustej /poz. Ex 8/, ryby /poz. Ex 19/, konfitury, galarety i miód /poz. Ex 27/, groch, fasola i inne warzywa przygotowane w konserwach na jarzynie /Ex 35/, nikiel /Ex 36/, cukier surowy i rafinowany /Ex 43/, herbata /poz. 45/, kołdry zawierające więcej niż 50% wełny /Ex 61/, dywany i różne makaty na podłogę /poz. 63/, różnego rodzaju ubrania /Ex 65/, wyroby trykotarskie i pończochy /poz. 70/, szale /poz. 79/, rowery i motocykle /poz. Ex 86/, żelazo i stal /Ex 122/, szkło i porcelana /Ex 172/, buty i śniegowce /Ex 251/, torebki damskie i parasole /Ex 331/.

W I E L K A B R Y T A N I A

Zawieszenie ceł

Zarządzeniem Skarbu obowiązującym od 22 i 24.V.51 r. zostały zawieszone opłaty celne na widły o 4 lub więcej zębach, używane w rolnictwie i przy pracach w kopalni, oraz na kwas siarkowy i oleum.

Zmiana taryfy celnej

Z dniem 30.III.51 r. wyjęte zostały z pod opłat cel-
nych książki, publikacje, dokumenty, materiały naukowe
i dzieła sztuki, o ile pochodzą z krajów, które należą do
UNESCO i jeżeli są wymienione w załączniku do powyższej
umowy.

K R O N I K A P.I.H.Z.
=====

Nadzwyczajne Ogólne Zebranie członków PIHZ.

W dniu 3 lipca br. odbyło się w gmachu Ministerstwa Handlu Zagranicznego Nadzwyczajne Ogólne Zebranie członków Polskiej Izby Handlu Zagranicznego. Zebranie to zostało zwołane celem dokonania wyborów uzupełniających do Prezydium i Rady Izby.

W wyniku przeprowadzonych wyborów zostali wybrani:

Do Prezydium:

Dyr. Jerzy Nawrot /Metalexport/ - jako członek
Dyr. Leon Kolarski /Polimex/ - jako zastępca
członka

Do Rady:

Dyr. Jan Drobot /Elektrim/
Dyr. Wiktor Górecki /Animex/

Zmiany organizacyjne w Polskiej Izbie Handlu Zagranicznego.

Minister Handlu Zagranicznego pismem swym z dnia 15.6.br. zatwierdził nowy schemat organizacyjny Izby i nową tabelę etatów pracowników. Irzeprowadzona reorganizacja, ogranicza znacznie ilość etatów pracowników Biura PIHZ i przynosi znaczne oszczędności budżetowe.

Nowy schemat organizacyjny przewiduje podział Biura Izby na następujące działy:

- 1/ Dział Ogólny, który się dzieli z kolei na wydziały: Sekretariat Prezydium, Wydz.Finansowo-Rozrachunkowy, Wydz.Administracji Wewnętrznej i Bibliotekę;
- 2/ Dział Usług, obejmujący wydziały: Wydz.Organizacji i Techniki h.z., Wydz.Ekspertów i Powiernictwa, Wydz.Arbitrażu, Wydz.Informacji i Stosunków z Zagranicą,
- 3/ Dział Badań Gospodarczych z wydziałami: Rynków Towarowych, Statystycznym, Redakcją "WHZ" i biuletynów gosp., Lektoratem i kartoteką pism zagr.;
- 4/ Dział Badań i Porad Prawnych
- 5/ Dział Wydawnictw i Targów z wydziałami: Organizacji Targów i Wystaw oraz Wydawnictw;
- 6/ Redakcję dwumiesięcznika "Polski Handel Zagraniczny"
- 7/ Oddziały Morskie Izby w Gdyni i Szczecinie.

Przy poszczególnych wydziałach działają następujące ciała kolegialne: Sekcja Techniki H.Z., Sekcja Ekspertów i Powiernictwa, Sekcja Prawna i Polityki Arbitrażowej, Sekcja Badań Rynków Zagr. /chwilowo nie powołana/, Komisja Programowa, Sekcja Morska w Gdyni i Komisja Morska w Szczecinie.

Z A Ł A C Z N I K I

Ekspansja handlu zagranicznego imperializmu amerykańskiego i Międzynarodowa Organizacja Handlowa.

Monopole U.S.A., dążąc do urzeczywistnienia swoich agresywnych planów zdobycia hegemonii światowej, forsują wykonanie swojego powojennego planu imperialistycznego przejawiającego się w szczególności w ekspansji zagranicznego handlu. Jednakże napotykają oni na rynkach zagranicznych wzrastającą coraz bardziej konkurencję monopolistów Anglii i innych państw kapitalistycznych.

Monopoliści amerykańscy rozwijają swoją działalność pod pretekstem "współpracy międzynarodowej", konieczności usunięcia przeszkód w handlu światowym, zniesienia ograniczeń dewizowych i ilościowych, obniżenia taryf celnych, stosowania zasady "równych możliwości". W istocie jednak dążą oni do poddania gospodarki innych państw kapitalistycznych pod swoją kontrolę, rozszerzenia możliwości eksportu amerykańskich kapitałów i towarów oraz wykorzystania zapasów tych państw dla przygotowania nowej wojny.

Projekt ustawy Międzynarodowej Organizacji Handlowej /M.O.H./, opracowany przez Amerykanów, ma na celu zapewnić Stanom Zjednoczonym monopol na światowych rynkach towarowych. Projekt, nie uwzględniając interesów państw gospodarczo słabych, nie daje im prawa obrony przemysłu krajowego przed konkurencją państw obcych, co narusza gospodarkę szeregu państw Azji, Ameryki Łacińskiej itd. Nawet tak gospodarczo rozwinięte państwo jak Szwajcaria nie przystąpiła do ogólnej umowy o taryfach i handlu /będącej najważniejszą częścią ustawy M.O.H./, gdyż wg oświadczenia rządu szwajcarskiego - spowodowałoby to poważne zagrożenie jej gospodarki.

W celu zapewnienia i swobodnego zbytu towarów amerykańskich, przedłożony przez Stany Zjednoczone projekt ustawy M.O.H. przewiduje dla państw, biorących udział w tej organizacji, wzajemne klauzule największego uprzywilejowania, obniżkę taryf celnych, zakaz /z pewnymi zastrzeżeniami/ subsydiów eksportowych, ilościowych ograniczeń importu itd.

Żądając od innych państw stosowania klauzuli największego uprzywilejowania odnośnie do taryf celnych, przepisów i formalności, związanych z importem i eksportem

towarów /art.16 projektu ustawy/ - USA ochraniają swój rynek, przed przenikaniem towarów obcych, wysokimi barierami celnymi i zapewniają innym członkom M.O.H. nieznaczne tylko ulgi celne.

Projekt ustawy M.O.H. zabrania stosowania dyskryminacji w handlu. Mimo to USA poważnie pogwałcają zasady ustawy i stosują jawną dyskryminację w handlu z państwami obozu pokoju, co więcej USA ingerują w wewnętrzne sprawy handlu innych państw, zmuszając uległe państwa zmarszalizowane do prowadzenia tej samej polityki dyskryminacyjnej w stosunku do państw demokracji ludowej.

Obserwator agencji "Associated Press" Hightower, doniósł 5 maja 1950 r. z Waszyngtonu, że Ministerstwo Handlu wystosowało do Departamentu Stanu memorandum, w którym stanowczo żąda, aby ten ostatni wywarł nacisk na rządy państw Europy zachodniej w celu zwiększenia kontroli nad ich handlem z państwami wschodnio-europejskimi.

Gazeta "Washington Post" pisała 4 lipca 1950 r., że Państwowa Rada Bezpieczeństwa USA / w skład której wchodzi prezydent, sekretarz stanu, minister wojny i inni / rozpatrywała na tajnej naradzie pismo ministra handlu Sawyer'a, proponującego żądanie od państw uczestników Paktu Północno-Atlantyckiego całkowitego zaprzestania handlu ze Związkiem Radzieckim i państwami demokracji ludowej.

W sierpniu 1950 r. w czasie obrad w senacie, dotyczących przydziałów w ramach planu Marshall'a, wniesiony został projekt wykorzystania tego planu w celu zmuszenia państw zmarszalizowanych do całkowitego zaprzestania handlu ze Związkiem Radzieckim, Europą Wschodnią i Chinami. Analogiczne propozycje wnoszone były we wrześniu przy omawianiu projektu ustawy o wydatkach nadzwyczajnych na "obrońę".

Ta polityka reakcyjnych kół rządzących Stanów Zjednoczonych, zmierzająca do zerwania stosunków handlowych pomiędzy państwami zachodnio-europejskimi i państwami obozu demokratycznego nie może wywrzeć wpływu na rozwój ekonomiczny ZSRR i państw demokracji ludowej, a przeciwnie zagraża gospodarce tych państw, których rządy posłusznie ulegają woli amerykańskich imperialistów.

Projekt ustawy M.O.H. przewiduje dla państw, prowadzących handel państwowy, szczególny obowiązek importowania towarów, na które wprowadzony jest w kraju monopol państwowy " w ilości wystarczającej dla pokrycia całkowitego wewnętrznego popytu na towar importowany" /art.31, p.5/. Ponieważ pozostałe państwa nie mają takich zobowiązań, żądanie staje się nie tylko dyskryminacją, ale i próbą ingerencji w wewnętrzne sprawy innych państw.

Usiłując zmusić jak największą ilość państw do przystąpienia do M.O.H. Amerykanie umieścili w pierwszym projekcie przepis zabraniający stosowania klauzuli największego uprzywilejowania do państw, które nie będą uczestniczyły w tej organizacji, stwarzając dla nich w ten sposób bardzo niekorzystną sytuację. Jednakże przy rozpatrywaniu amerykańskiego projektu w Genewie i Hawanie propozycja USA wywołała poważne sprzeciwy na skutek czego punkt ten został zmieniony. Projekt ustawy przewiduje w ostatecznym brzmieniu jedynie obowiązek członków M.O.H. nie udzielania państwom nieczłonkowskim większych ulg, niż państwom członkowskim. Również dozwolona jest jednak dyskryminacja w stosunku do państw nie będących członkami. W punkcie 4 tegoż art.98 powiedziane jest, że "ustawa niniejsza nie może być interpretowana w sposób nakazujący członkom /MOH/ udzielanie państwom - nieczłonkowskim takich samych przywilejów jak państwom - członkowskim" oraz "nie udzielanie takich przywilejów nie będzie rozpatrywane jako niezgodne z warunkami lub duchem ustawy". W ten sposób Amerykanie nie osiągnąwszy całkowicie swego celu w tej dziedzinie mają możliwość w ostatecznym brzmieniu ustawy nadać charakter "praworządności" prowadzonej już przez nich i ich satelitów dyskryminacji w handlu.

Szereg przepisów w projekcie ustawy M.O.H., dotyczących obniżenia taryf i zniesienia barier w handlu weszło w życie dzięki ogólnej Genewskiej Umowie Taryfowej i Handlowej zawartej w r.1947 pod naciskiem USA. Na podstawie tej umowy USA uzyskały zniżkę taryfy na amerykańskie towary eksportowe od 23 państw, których udział w eksporcie USA wyniósł w r.1939 - 65%. Ustępstwa, na jakie poszły w poszczególne rządy, były bardzo znaczne. Kanada obniżyła taryfę celną na 72% importu z USA w r.1939, Beneluks - na 70%, Kuba - 90%, Stany Zjednoczone uzyskały od państw - uczestników umowy Genewskiej ulgi taryfowe dla szeregu towarów, jak: pszenica, bawełna, materiały drzewne, oleje, smar, węgiel kamienny, tytoń, owoce, maszyny rolnicze, sprzęt, obrabiarki, radioodbiorniki, opony, łodówki, maszyny do liczenia itd.

Na skutek umów zawartych w Genewie w r.1947 i w Annecy w r.1949 dostęp do rynków państw, biorących udział w tych umowach został znacznie ułatwiony dla towarów amerykańskich. Równocześnie USA zniżyły swoje opłaty celne dla stosunkowo niewielkiej grupy towarów, których udział w imporcie U.S.A. w r.1939 wyniósł zaledwie 31,5%.

Nawet komunikat Departamentu Stanu z dnia 7 października 1949 r. dla prasy o wynikach rokowań w Annecy przyznaje, że ustępstwa poczynione przez inne państwa na rzecz Stanów Zjednoczonych obejmują dużą liczbę towarów, podczas gdy ustępstwa USA dotyczą bardzo ograniczonej ilości towarów i tylko takich, w imporcie których Amerykanie są szczególnie zainteresowani. "Wszystkie towary - podaje

komunikat Departamentu Stanu - na które USA udzieliły innym państwom w Annency pewnych ulg, są niezbędne dla Stanów Zjednoczonych, bądź dla bezpośredniej konsumpcji, bądź jako surowiec dla przemysłu amerykańskiego".

Należy zauważyć, że usiłując znieść system preferencyjny, przede wszystkim angielski, USA osiągnęły w Genewie zmniejszenie rozpiętości pomiędzy stawkami preferencyjnymi a zwykłymi oraz zakaz zwiększania tych rozpiętości..

Konserwatysta Russel przemawiając w Izbie Gmin 28 lipca 1950 r. stwierdził, że rząd angielski poszedł na zbyt duże ustępstwa w dziedzinie brytyjskich preferencji. Oświadczył on, że "Anglia pokornie zgodziła się na amerykańskie żądanie zniżenia opłat celnych i zmniejszenie preferencji brytyjskich. Pomimo, że USA prowadzą swoją politykę pod ~~pretekstem~~ usunięcia dyskryminacji w handlu, przemysłowcy amerykańscy, zainteresowani w eksporcie swojej produkcji, dążą do zniesienia preferencji brytyjskich, po to, aby zagarnąć kolonialne rynki angielskie dla zbytu własnych towarów".

Ustępstwa amerykańskie polegają głównie na zapewnieniu wolnego od cła importu surowców i w ten sposób nie stanowią one istotnego zmniejszenia wysokich barier celnych USA. Należy wziąć pod uwagę, że Amerykanie ~~dodali~~ w projekcie ustawy M.O.H. specjalny punkt /art.40, p.1/, który pozwala im cofnąć wg własnego uznania przyznane ulgi odnośnie do tych towarów, których import byłby niekorzystny dla amerykańskich producentów. Stany Zjednoczone doprowadziły do włączenia tego punktu również do umowy Genewskiej /art.19, p.1/ poddając w ten sposób w wątpliwość stosowanie w praktyce poczynionych przez nich ustępstw. Monopole Stanów Zjednoczonych sprzeciwiają się subsydiowaniu eksportu przez inne państwa. Jednakże uzyskały one możliwość subsydiowania eksportu swoich towarów rolniczych /pszenicy, bawełny, tytoniu i innych/, mimo że wielu uczestników konferencji Hawańskiej sprzeciwiało się temu, obawiając się amerykańskiej konkurencji na rynkach światowych. Jak wiadomo USA eksportują w dużej mierze artykuły rolnicze po cenach niższych od wewnętrznych t.j. stosują dumping, różnicę zaś cen pokrywa amerykański podatnik. Mówi o tym nawet prasa amerykańska. Np. gazeta "New York Herald Tribune" pisała 23 stycznia r.1950, że "rząd" USA występuje w całym świecie jako gorący zwolennik wolnego handlu, równocześnie zaś stosuje to, co inne narody nie mogą określić inaczej niż dumping.

Subsydiowanie amerykańskiego dumpingu towarów rolniczych dokonywane jest przede wszystkim w ramach wydatków budżetowych i odbywa się różnymi drogami, a w szczególności za pośrednictwem Handlowego Towarzystwa Kredytowego, które udziela pożyczek pod zastaw towarów rolniczych, w celu podtrzymania wysokiego poziomu cen w Stanach Zjednoczonych. Towarzystwo to zakupuje te towary po podwyższonych cenach,

a następnie sprzedaje je na rynku wewnętrznym Stanów Zjednoczonych i zagranicą z wielkimi stratami. Straty te wyniosły np. w r. 1948/49 \$ 599,5 mln.

Amerykański program dumping'u wywołał zaniepokojenie w innych państwach. 20 stycznia r. 1950 gazety kanadyjskie doniosły o oświadczeniu Ministra Rolnictwa Kanady Gardiner'a, który powiedział, że amerykański dumping produktów rolniczych zamyka kanadyjskim artykułom spożywczym dostęp do zagranicznych rynków.

Należy podkreślić, że USA nie ograniczają dumping'u tylko do artykułów rolniczych. Niemieckie czasopismo "Die Wirtschaft" /Nr. 19 z 1949 r./ donosiło, że amerykańskie opony oferowane są w Niemczech Zachodnich po cenie znacznie niższej od ceny wewnętrznej w Stanach Zjednoczonych i o ca 30% niższej od ceny opon produkcji niemieckiej.

Przedstawiciel Kuby oświadczył na konferencji w Annency, że przemysł włókienniczy Kuby przeżywa ciężki kryzys na skutek tego, że eksporterzy amerykańscy sprzedają za granicę część swoich towarów włókienniczych po cenie, która jest niższa od wewnętrznej ceny w USA. Sprzedaje te - jak określił delegat Kuby - "z punktu widzenia ich praktycznych celów i skutków, mogą być traktowane jako dumping."

Możnaby wyliczać podobne przykłady; wskazują one jasno, jak dalece słowa amerykańskich autorów ustawy MOH nie pokrywają się z ich czynami.

■ celu usunięcia przeszkód na drodze swej ekspansji gospodarczej, Stany Zjednoczone dążą do zniesienia ilościowych ograniczeń importu, wprowadzanych w różnych państwach z powodu braku walut lub z innych powodów. Na żądanie USA przewidziano w ustawie, że członkowie M.O.H. nie powinni z reguły stosować ograniczeń importu lub eksportu drogą ustalania kontyngentów, wydawania licencji itd. Jednakże Amerykanie zastrzegli możliwość wprowadzenia ilościowych ograniczeń importu w wypadku, jeżeli rząd reguluje wewnętrzną produkcję odnośnych towarów. Zastrzeżenie to potrzebne jest USA po to, aby przystępując do M.O.H. mieć "ustawową" możliwość prowadzenia swej polityki utrzymania wewnątrz kraju wysokich cen na towary rolnicze drogą ograniczenia ich miejscowej produkcji, oraz drogą ograniczeń importu tych towarów do Stanów Zjednoczonych.

Projekt ustawy Międzynarodowej Organizacji Handlowej żąda, aby w wypadku wprowadzenia ograniczeń ilościowych nie stosowano dyskryminacji w stosunku do poszczególnych państw - uczestników M.O.H. Praktycznie oznacza to, że ograniczenia ilościowe nie mogą być skierowane przeciw poszczególnemu państwu. Ma to na uwadze przede wszystkim interesy USA, bowiem w okresie powojennym ograniczeniom ilościowym podlega najczęściej "import dolarowy".

Art.62 projektu ustawy M.O.H. przewiduje możliwość zawarcia międzynarodowych umów towarowych w wypadkach, kiedy organizacja ta ustali, że istnieje lub oczekuje się znacznej nadwyżki odnośnych towarów. Obawiając się trudności przy zbywaniu swojej pszenicy i usiłując zachować stanowisko, zdobyte przez siebie na światowym rynku zbożowym po wojnie, USA były inicjatorem zawarcia międzynarodowej umowy dot. pszenicy, na mocy której zastrzegły sobie kontyngent eksportowy, przewyższający znacznie wysokość ich przedwojennego wywozu.

Równocześnie Stany Zjednoczone występują przeciw zawieraniu umów towarowych dot. towarów przez nich importowanych; ilustrują to takie fakty, jak przeciwdziałanie propozycji Anglików nadanie mocy obowiązującej rozdz.VI ustawy M.O.H., zerwanie konferencji w sprawie ołowiu i t.d.

Amerykanie usiłowali wprowadzić do ustawy specjalny artykuł o obronie interesów zagranicznych inwestorów i żądali traktowania obcych inwestycji na zasadzie równości, jednakże redakcja art.12 projektu ustawy przyjęta na konferencji w Hawanie, zawiera tylko ogólne wskazówki odnośnie do przyciągania obcych kapitałów.

Amerykanom nie udało się na Konferencji Hawańskiej wprowadzić projektu, aby państwa, mające duży udział w handlu międzynarodowym /tj. przede wszystkim USA/, miały więcej głosów przy rozstrzyganiu spraw na zebraniu członków M.O.H., będących wg ustawy jej wyższą władz.

W szeregu kwestii Amerykanie spotkali się z silnym sprzeciwem innych uczestników Konferencji Hawańskiej i nie mogli przeprowadzić wszystkich swoich wniosków, co wywołało w USA krytykę Ustawy Hawańskiej i wstrzymało jej ratyfikację przez Kongres.

W ostatnich czasach, w związku z tym, że USA odczuwają na rynkach zagranicznych coraz większą konkurencję ze strony innych państw kapitalistycznych, monopole amerykańskie przechodzą do bardziej otwartych i ostrych form nacisku na swoich kapitalistycznych "partnerów" i do narzucania im niekorzystnych dla nich "umów". Równocześnie liczne przepisy ustawy M.O.H. weszły w życie dzięki podpisaniu Umowy Genewskiej o handlu i taryfach w r.1947. Wniosek dotyczący ratyfikacji ustawy, przedstawiony Kongresowi USA w dniu 28.IV.1949 r. nie jest jeszcze rozpatrzony. Według doniesień prasy amerykańskiej, Departament Stanu oświadczył na początku grudnia r.1950, że rząd USA postanowił nie przedstawiać tego wniosku Kongresowi do ponownego rozpatrzenia.

Pomiędzy państwami, które podpisały Generalną Umowę o taryfach i handlu, wprowadzającą w życie część projektu ustawy M.O.H., istnieją poważne sprzeczności. Uwydatniły się one szczególnie jaskrawo w Torquay /Anglia/ na

konferencji dotyczącej taryf celnych i handlu.

Według doniesień gazety francuskiej "Echo", Francja oświadczyła na tej konferencji, że zgodnie z art.28 Genewskiej Umowy o taryfach i handlu zrewiduje lub uchyli przyznane uprzednio ulgi dla szeregu towarów, interesujących szczególnie eksporterów amerykańskich np. dla maszyn rolniczych, obrabiarek, środków transportowych łącznie z samochodami.

Belgia, Holandia i państwa skandynawskie, mające stosunkowo niskie taryfy oświadczyły, że w wyniku "liberalizacji" ich handlu zagranicznego, znalazły się one w sytuacji niekorzystnej w porównaniu z tymi państwami zachodnio-europejskimi, które /podobnie jak Anglia, Francja itd./ zachowały wysokie taryfy. Z tego powodu poruszyły one na konferencji zagadnienie zrównania taryf państw uczestników Genewskiej Generalnej Umowy o taryfach i handlu - przede wszystkim zaś państw europejskich i oświadczyły, że nie będą w stanie pójść na dalszą obniżkę swoich taryf bez szkody dla swojej gospodarki i handlu zagranicznego.

Angielskie "Economist" wskazuje, że rokowania w Torquay nie dały oczekiwanych wyników; jedną z głównych przyczyn rozbieżności - zdaniem pisma - było negatywne stanowisko Francji odnośnie zmiany swoich rozpatrzonych niedawno taryf, mających zdecydowanie protekcyjny charakter.

W rzeczywistości jednak przyczyny powodujące zwłokę w rokowaniach w Torquay są bardziej skomplikowane i głębokie. W warunkach zaostrzania się sprzeczności imperialistycznych, państwa europejskie /Benelux, państwa skandynawskie/ nie godzą się na dalszą obniżkę swoich taryf. Indie, Pakistan, Cejlon, Brazylia i inne państwa usiłują obronić swoje prawo do zachowania wysokich ceł dla celów skarbowych i protekcyjnych. Coraz bardziej zaostrzają się sprzeczności anglo-amerykańskie w kwestiach handlu zagranicznego. Amerykańska polityka ekspansji, która w szczególności znalazła swój wyraz w projekcie ustawy M.O.H. zmierzającego do rozciągnięcia kontroli nad gospodarką innych państw kapitalistycznych oraz usunięcia wszelkich przeszkód, hamujących rozwój eksportu i zagarnięcie rynków przez monopol U.S.A.

3. KRYZYS TRANSPORTU KOLEJOWEGO W EUROPIE.

Najważniejszym środkiem transportowym w Europie są nadal koleje i według wszelkiego prawdopodobieństwa rozwój ruchu towarowego obciążać będzie drogi żelazne. Zachodnio europejskie koleje żelazne, a przynajmniej większość z nich, znajduje się dziś w takiej sytuacji, że pomimo zwiększenia wydajności pracy, która często przewyższa przedwojenną, ich położenie finansowe jest wysoce niezadawalające.

Koleje włoskie, które szczególnie ucierpiały na skutek zniszczeń wojennych zaliczają się do najmniej rentownych przedsiębiorstw transportowych w Europie. Oblicza się, iż pomimo wszystkich przedsięwziętych środków zaradczych deficyt ich w latach 1949-1950 wynosi 30 miliardów lirów, co stanowi około 1/5 ich wpływów. Koszty naprawy zniszczeń wojennych ponosi państwo.

Sytuacja kolei austriackiej nie przedstawia się pomyślnie. W 1949 r. wydatki na eksploatację przewyższały wpływy o 264 miliony szylingów, czyli o 16%.

Koleje szwajcarskie nie ucierpiały na skutek działań wojennych to też ich sytuacja finansowa była przez długi czas zadawalająca, a do roku 1948 ruch towarowy i pasażerski stale się powiększał. Choćby taryfy pozostały w Szwajcarii daleko w tyle za ogólną zwykłą cen, wzrost ilości przewozów spowodował w stosunku do poziomu przedwojennego znaczny wzrost wpływów z eksploatacji. W roku 1947, który był pod tym względem najpomyślniejszy, wpływy niemal że podniosły się w stosunku do 1938 r.

Dopiero od r. 1949 zaznaczył się spadek ruchu towarowego na kolejach szwajcarskich, tak że nadwyżki wpływów nie wystarczają już na całkowite pokrycie zobowiązań finansowych /spłata procentów od pożyczek itp./

Spadek ruchu towarowego na kolejach utrzymał się w pierwszym półroczu 1950 r. i był w znacznej mierze spowodowany rozwojem komunikacji samochodowej. Wynika to wyraźnie z tego, że ilość ciężarówek jest dzisiaj prawie 2-krotnie większa niż przed wojną /19.000 w 1938 r. - 37.000 w 1950 r./

Wzrost ten jest poważny i tym bardziej uderzający, że np. w latach 1930-1939 ilość ciężarówek w Szwajcarii niemal nie uległa zmianie.

Poza kolejami szwajcarskimi w sytuacji stosunkowo najbardziej pomyślnej znajdują się koleje angielskie. Znacjonalizowane równocześnie z innymi środkami transportu w 1948 r. koleje brytyjskie są jedynymi, które mają ciągle znacznie wyższy ruch pasażerski niż przed wojną. /około 80% w 1949 r./. Również ruch towarowy rozwinął się

pomyślniej; w 1949 r. był on o $1/3$ wyższy niż w 1938 r. i poczynił dalsze postępy w 1-szym półroczu 1950 r. Jednakowoż rezultaty finansowe wykazują znaczny spadek, w obu dziedzinach przewozowych. Przyczyną tego, podobnie jak i w większości pozostałych krajów, jest spadek ilości drobnicy, która przewożona jest przy pomocy transportu drogowego, ilość ciężarówek wynosząca 490.000 szt. w r. 1938, przekroczyła 745.000 szt. w początkach 1950 r. Celem zwalczania konkurencji samochodowej, brytyjska Komisja Transportowa zdecydowała się na wprowadzenie ograniczeń przewozowych samochodowych i podwyższenia taryf dzięki czemu transport samochodami ciężarowymi będzie ponosił koszty utrzymania dróg w większym niż dotychczas stopniu.

Sytuacja finansowa kolei belgijskich znajduje się od czasu zakończenia wojny w bardzo niepomyślnej sytuacji. W r. 1948 ponad 20% wydatków eksploatacyjnych pokrywanych było drogą subwencji państwowych. W 1949 sytuacja jeszcze bardziej się pogorszyła. Dopiero w 1950 r. ruch pasażerski uległ niewielkiej poprawie, podczas gdy tempo spadku ruchu towarowego powiększyło się.

Od czasu reformy taryf towarowych na kolejach francuskich dochody poczęły wzrastać, aż do roku 1948 włącznie. Na tym poziomie utrzymały się w roku następnym przynosząc o 50% więcej wpływów niż w r. 1938. W 1-szym półroczu 1950 r. zanotowano ponowny spadek dochodów z przewozów towarowych. Kształtowanie się przewozów i coraz większa rozpiętość pomiędzy cenami dóbr konsumpcyjnych, a taryfami transportowymi, stopniowo zresztą podnoszonymi, spowodowało zmniejszenie się dochodów w 1949 r. i konieczność uzupełniania niedoborów subwencjami państwowymi.

Położenie kolei w Niemczech Zachodnich również nie przedstawia się korzystnie. Ponoszą one ciężary odbudowy i modernizacji oraz walczą z trudnościami finansowymi. Od połowy 1940 roku w Niemczech Zachodnich następuje wyraźny spadek ruchu pasażerskiego. Reforma monetarna pogarsza sytuację finansową kolei, likwidując znajdujące się do dyspozycji fundusze. Wpływ tych niekorzystnych okoliczności nie został skompensowany powolnym zresztą rozwojem ruchu towarowego w drugiej połowie 1948 r. i w 1949 r. Pomimo ogólnej podwyżki taryf o 40% rozpiętość pomiędzy opłatami przewozowymi, a kosztem utrzymania taboru kolejowego poczęła ponownie uwydatniać się od r. 1949 utrzymując się ostatecznie w stosunku 3 do 4. Również i brytyjskie koleje walczą muszą z konkurencją transportu drogowego, zarówno w dziedzinie ruchu pasażerskiego jak i towarowego.

W początkach 1950 r. koleje zachodnio-niemieckie przeprowadziły w celu zwalczania konkurencji reformę taryfową, która powiększyła stawki niższych klas, a zmniejszyła stawki wyższych klas taryfy towarowej. Skutki tej reformy nie dały dodatnich rezultatów. Wpływy z przewozu towarów obniżyły się o około 6%, z drugiej zaś strony konkurencja transportu drogowego, do której dołączyła się jesz-

cze konkurencja zreorganizowanej żeglugi rzecznej utrzymała się. W r. 1950 ogólny deficyt kolei wzrósł do 75 mil. D.M. Jednakowoż w drugiej połowie 1950 r. nastąpił wzrost ruchu towarowego a od lipca wpływy przekroczyły wszelkie oczekiwania.

Mimo tego na kolejach Trizonii ciążyą bardzo poważne wydatki. Sama tylko naprawa uszkodzeń pochłonie 1,3 miliarda D.M., modernizacja i remont taboru - 2 miliardy DM. Nawet gdyby wydatki te można rozdzielić na 10 lat, to wyniosłyby one około 300 milionów DM corocznych inwestycji.

Wiadomości powyższe wskazują na to, że wszystkie prawie zachodnio-europejskie przedsiębiorstwa kolejowe - niezależnie od tego czy zostały one "znacjonalizowane" czy też nie - nie posiadają trwałej podstawy i walczą z tymi samymi trudnościami.

Brak funduszy skarbowych, trudności w podejmowaniu prac reparacyjnych związanych z utrzymaniem i modernizacją taboru, w uzyskiwaniu i emisji pożyczek średnio i długoterminowych, mających na celu sfinansowanie koniecznych prac, wzrastająca rozbieżność pomiędzy taryfami transportowymi z jednej strony a kosztami utrzymania i towarów przewożonych z drugiej, niezmiernie trudne do zwalczenia konkurencja ze strony transportu drogowego, wreszcie wszędzie deficytowe rezultaty finansowe - oto wpływ planu Marshalla na jedną z najważniejszych gałęzi gospodarki narodowej, której wagę porównać można do znaczenia krwioobiegu w organizmie człowieka.

/Problemes Economiques, 10 kwietnia/

01253